

Кажуть люди, що в сиву давнину, може, ще за царя Гороха, Небесним Чумацьким Шляхом гуляв Господь-Бог по світу, житницю людську споглядаючи. І ніс він за спиною великий клунок Щедрих дарунків для Добрих та Чеснотних людей. І так спішив їх порадувати, що не вгледів під ногами Гір Карпатських, перечепився за них та й випустив клунка з рук своїх Господніх...

От і посипались з Небес Дари Божі на землю нашу... Землю Прароду нашого, землю Українську...

Щедрий край, серцем якого був Трикут, Трипіль, що обійняв Пра-Київ, початок ріки Росі біля Білої Церкви та місто Родень, де Рось поєднувалася з Борисфеном-Данапром...

Земля, що з давніх-давен спрямована була духом людей до Сонця, до віри у Світ та Життя.

І з сердець наших, з глибин душ наших все владніше, все могутніше рече глас Пращура, глас Діда:

“Шануйте Батька свого, шануйте старших за віком.

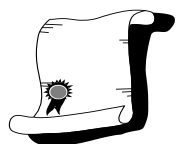
Любіть Матінку свою, шануйте Жінку, Матір Роду людського.

Будьте вірні Сім'ї своїй, турбуйтеся про Дітей, про тепло Домівки, яка має гріти і тіла, і душі ваші”

Сивина Діда — це срібні ланцюжки, якими із прадавніх Часів прибуває до нас Мудрість наших Пращурів.

Сивий Дід має до нас СЛОВО.

СЛОВО, що лине з ЧАСІВ ВІЧНОСТІ...

Камінь Знань

Мальовниче село... Під високим та розлапистим горіхом, за дубовим столом поринув у роздуми сивий міцний чоловік. То Дід Знахар...

А хто ж це прямує до горіха та сідає за стіл супротив цього дивного діда?

Це той молодий студент, який насмівся осягнути Дідову Науку.

Ну що, Хлопці та Дівчата, а хоч якого б віку ви не були, і які б думи не роїлися в головах ваших, певно, не завадить і вам на довгі роки бути свідками живого спілкування Діда та молодого студента.

— Здоровенькі були, Діду!

— Здоров був, Хлопче!

— Кажуть люди, що ви добре знаєтесь на чудесах всяких, та ще й лікуєте досить ефективно тих, хто звертається до вас за допомогою.

— А тобі що до цього, юначе?

— Канікули в нас, а я на лікаря навчаюсь, от і подумав, чом би не “розкрутити” вас, Діду, на деякі корисні поради.

— Діда “потрусити” вирішив, як стару ганчірку, раптом з неї разом з порохом якась крупинка золота випаде?

— А чому б і ні? Хіба вам не кортить поділитись таємницями своєї майстерності?

— Таємниці?.. Та де ж ті таємниці у діда під горіхом?.. Он дивись, там, біля лісу, лежить камінь. Піди і принеси його сюди, от і буде тобі перша таємниця.

Хлопець пішов і приніс камінь. Сів знову до столу та піт з чола витирає.

— Це тобі перша таємниця, хлопче... І перша тобі дідова настанова. Найважливіша, але не думаю, що ти це скоро збагнеш... Хоча, кажуть люди, не такий страшний чорт, як його малюють.

— А навіщо вам був потрібен цей камінь, Діду?

— А щоб ти спитав!

— Спека, піду води вип’ю, а то втомився носитись із вашою каменякою.

Хлопець підійшов до відра з водою, набрав кухликком води, випив трішки, а решту вилив під трояндовий кущ, що ріс біля кринички.

— Тепер, хлопче, візьми відро, вилий воду під горіх і витягни з кринички свіжої, якщо в тебе ще залишилось бажання “викручувати” з діда таємниці.

Юний студент виконав і це прохання Знахаря.

— Ось бачиш, синку, ти вірно діяв, та чи є в тих діях Сила? Ти хочеш *знати*... Дія є, а Знань — поки що нема... А воно, Знання, — хитреньке!.. І не зі слів плетене, а в розумних діях мочене... Таке воно — Знання... Та й задарма ніколи воно не приходить до людини, адже *все потребує платні*... Певної платні...

За все ми маємо дякувати, а за Знання — особливо. І подяка ця більш потрібна не тому, хто передає Знання, а тому, хто їх отримує!..

Тепер давай-но “провернемо колесо часу” до того моменту, коли ти набрав води, випив, а лишок вилив під кущ.

— Що ж я зробив такого нерозумного, діду?

— Води ти набрав *більше, ніж міг випити*! Більше, ніж тобі було потрібно для тамування спраги. А чому так? Тому що *не цінуєш чужої праці*... Дід

тягнутиме воду з криниці, а він її розхлюпуватиме по дворі... Не цінуєш чужої праці, синку! Тому я й попросив тебе витягти з криниці відро води.

— Так це теж була настанова? Дідів урок?

— Те, що дістається без особистих зусиль — ніколи не цінується, та ще й *розбещує*, відбирає силу.

— А камінь? Теж якийсь урок? Що ви за каменем приховали?

— Камінь — то твоя подяка за перші мої тобі настанови, до того ж перевірка на твоє відношення до старших за віком людей. За каменяку я тобі даю відмінну оцінку, а от з водою ти трішки не вгадав, друже...

— Діду! Хіба та вилита під кущ вода має таке велике значення для вас?

— Не для мене, а *для тебе* це має мати значення, хлопче! *Вміння бути вдячним Світу* — дуже важлива риса характеру для того, хто прагне його зрозуміти, пізнати. Адже урок Знань — це не тільки вимовлене вчителем слово, а й шелест листя на вітрі, і біль в тілі, і посмішка, і кохання, і люта ненависть...

І за все це *Життя потребує від нас певної платні*, і тільки тоді *Знання стає частиною нас самих*, втілюється в нас і перетворює нас...

— А як же благодійність? Хіба з усього треба мати якусь користь?

— Ти, синку, далеко забігаєш. Благодійність — це глибоке поняття. Не спіши поперед батька в пекло!..

Ти сьогодні далеко не забігай до теренів Знань, а запам'ятай, що подяка за добутий життєвий досвід потрібна перш за все тобі самому! Для твого ж зростання, інакше досвід, який дарується тобі Життям, буде втікати від тебе, як та вода, яку ти так бездумно розхлюпуєш направо і наліво...

Тепер іди додому, подумай над тим, про що ми тут з тобою “розливали”, і завжди — завтра, післязавтра і на майбутнє — *пам'ятай про подяку за Досвід!*..

А якщо твоє серце завтра потягнеться до цього Горіха — то приходь, буду радий тебе бачити.

Обов'язок бути Вдячним

— Діду, коли вчора я вилив залишок води, ви мене звинуватили в марнотратстві. Але ж воду я вилив під трояндовий кущ і цим, певно, прислужив рослині, хіба не так?

— Так то воно так, але ж зробив ти це *не думаючи*, не усвідомлюючи своєї дії. От якби ти, синку, зачерпнув водичку з певною думкою про те, щоб дати рослині напитись, ти б цим продемонстрував Світові свій розумний вчинок. Учорашнього дня під кущ пролилась тільки вода, а якби ти виконав цю дію

усвідомлено, то троянда випила б не тільки воду з твоїх рук, а й втамувала спрагу твоєю турботою і любов'ю до рослин. А за це віддячила б тобі чудовим цвітом та духмяним ароматом, твоїм добрим настроєм та здоров'ячком, синку!

— Так, Діду, досить цікаво... Але ж знову ви підводите тему взаєморозрахунку, ніби торгуєтесь. Я навіть відчув певну незручність: прийшов до вас повчитись, і тепер не знаю, чим вам за це зможу віддячить. Щось я трішки заплутався, Діду!

— Між трьох пальців заблукав, хлопче! Ти так і не зрозумів сутність Вдячності... Думати про якусь “особливу” подяку не варто, друже... То вже буде неширо... Адже *подяка Світу* як за приємний, так і за болючий досвід має бути перш за все в душі людини на постійному помешканні, як *вісь її життя!* Як вісь життя людини розумної... Тоді й людина ростиме разом із зростанням в її душі вміння співіснувати у Світі з іншими сутностями...

Ти ж власними очима бачиш, як багато людей приходить до діда. А я в міру своїх можливостей допомагаю їм повернутись до себе, повернути втрачені здоров'я, щастя та віру в себе, у свої особисті сили... І люди мені за те вдячні. Хто як може, так і виявляє свою вдячність...

От бери ложку та скуштуй цього доброго меду. Сьогодні я отримав його поштовою посилочкою від *вдячних моїх людей* з Лохвиці. Пригощайся, а рукам та душі хазяйці меду цього — Здоров'я та Довголіття!..

Як бачиш, люди мають душу... Є люди на землі, синку!.. Світ не без добрих людей... Я дякую Долі своїй, що дала мені талант допомагати людям... За це від людей маю все те, що мені потрібно в цій чудній подорожі на планеті Земля...

— А який дарунок для вас найцінніший, Діду?

— Все, *що дається від Щирого серця*... Людина оцінює мою працю і дає те, що вважає за можливе дати в подяку за мою Силу.

— Силу???

— Силу, синку, Силу... Тільки Сила здатна змінювати напрямки руху... Адже є інерція, чи не так, фізику?

— Я ж не фізик, а майбутній лікар!

— А фізику треба знати не гірше за анатомію, друже... Але про це — пізніше будемо говорити.

— А щодо грошей?

— Яка різниця? Все, *що належить людині, є частинка її сутності*, при умові, що не крадене, а отримане чесною працею. Людина за мою Силу повертає мені частинку свого ества, частинку своєї душі, незалежно від того, в яких речах втілена ця її частинка... Чи то гроші, чи то мед, яким ти зараз смакуєш, чи то карась, якого ввіймали в ставку...

У цьому обміні, синку, велика таємниця Оздоровлення та Достатку людського!.. Адже від того, *як дід поведеться* з предметом вдячності, залежатиме подальша доля людини, що принесла дарунок...

— Але ж як таке може бути, Діду?

— Знову фізика, юний друже... Якщо я не знайду куди прилаштувати дарунок, то людина не відчує тої повної радості життя, якої прагне і за якою прийшла до діда... Але якщо ми з тобою доїмо весь мед, що в тарілці, то тій жінці, що його нам дала від щирого серця, стане тепліше на душі. І не тільки світло Сонця буде гріти її єство в цей погідний день, а ще й світло від душі, з глибин серця, яке випромінюється *в силу нашої з тобою вдячності* цій людині за смачний мед... Отак-то, хлопче! Оце тобі така фізика і така математика...

— А якщо ми цей мед не з'їмо?

— То мені буде недобре.

— А тій жінці?

— Буде легко, але не так радісно на душі. Вона подякувала за мою їй допомогу, тому вона чиста в очах Світу. Я ж бо таким чином проявив свою неповагу до людської вдячності, за що понесу певну кару.

— Але чому буде недобре вам? Ви ж нічого поганого не робили тій людині?

— Нічого не робить — це частенько ще гірше, чим щось не те зробить. Світ через цю посилочку з медом звернувся до мене... В цій тарілочки не тільки мед, а ще й бажання тієї жінки мати здоров'я в собі і в своїх рідних, і те здоров'я втілено в моєму бальзамі, котрий я вислав їй на оздоровлення. Я даю Бальзам, а мені дається Мед... В Бальзамі — моя сила, а в меді — вдячність людська!..

Тому якщо я закрию вуха і душу на заклик Світу допомогти тій людині — Світ же мене й каратиме... І кара ця буде така ж сувора, як сила моєї можливості допомогти тим людям оздоровитись...

Я зобов'язаний, зобов'язаний допомогти тим людям, синку... Я *зобов'язаний* їм допомогти, так як зобов'язаний відповідати на твої запитання, хлопче...

— А чому саме зобов'язані, Діду?

— От про це й подумай...

Наслідування Звичаяю

— Діду, може, ви вже почнете розповідати мені про те, як оздоровлюєте людей?

— А ми що, говоримо про щось інше?

— Я розумію, що ви розповідаєте мені важливі деталі знахарства, та хотілося б знати вашу методику більш конкретно, глибше, детальніше.

— Ач який ти прудкий! Як мед, так і ложкою! Тоді слухай... Перша дія — *оздоровлення тіла*; дія друга — *зцілення душі*; третя і найскладніша — допомогти людині відшукати в собі *здоровий життєвий дух*... Ти задоволений такою відповіддю?

— Ваші постулати досить хитруваті. Ви, Діду, говорили раніше про прості речі, які, на мій погляд, не стосуються майстерності лікаря. А сьогодні мовили коротко, але ж я з цього вашого уроку нічого не втямлю...

— А ти не спіши! Шлях пізнання не такий легкий... Я тобі вже казав, що *вчення* — *це не тільки слова, але й дії*... Перш ніж допомагати комусь іншому, допоможи самому собі, пізнай себе...

— Та хіба ж я не знаю самого себе? Адже я роблю в житті те, що вважаю за розумне, а останнім часом весь час намагаюсь себе в усьому контролювати. Хіба це ще не володіння собою? Хіба це не спосіб тримати все під контролем свідомості?

— Ти вважаєш, що так легко візьмеш Бога за бороду? Це самовпевненість, синку! Навіть дуже сильна та вправна в багатьох уміннях людина ціле життя бореться за те, щоб оволодіти собою. І починається цей шлях боротьби з наведення чистоти в тілі, потім в одязі та в особистих речах, з налагодження стосунків з родиною та друзями... І тільки з плином часу в такої людини з'являється певний *порядок*, а з ним і *контроль над своєю сутністю*, над своїми емоціями...

І тільки тоді, коли відчуєш *спорідненість* з іншими людьми, будеш володіти чудовим даром інтуїтивного проникнення як в будь-яку живу сутність, так і в кожную частинку зовнішнього світу... Тільки постійний самоконтроль наділить тебе Силою Думки, Силою Недіяння...

Можливо, я сам біжу в пекло поперед батька, коли говорю тобі такі складні речі... Адже шлях до повного контролю життя — ой який довгий... Мало хто доходить навіть до його середини... Але приємно вже й те, що людина *прагне пізнати себе* та Світ в собі...

Пам'ятаєш, вчора біля вогнища тобі в око потрапила пилінка, і ти довгий час не міг чітко бачити світ. Лише одна пилінка — яка вона малесенька! І все ж їй вдалося нашкодити тобі! Отак, хлопче, тілесний бруд не дає змоги людині відчувати Світ у всій його бездоганній і безмежній красі...

Турбота про тілесну гігієну не тільки допомагає зберігати нам високу чутливість тіла, але ще й *дисциплінує наш життєвий дух*, *зміцнює волю* та привчає до уваги та вміння піклуватись не тільки про себе, а й про тих, хто живе поруч з нами...

— Діду, а ви вимагаєте чистоти від тих, хто приходить до вас за допомогою?

— Звісно, говорю людям про цю важливу необхідність зовнішньої дисципліни. Адже Здоров'я не повернеться до брудного та безпорадного тіла! Перш ніж накласти ліки, треба промити ранку, очистити її від гною та різних нечистот...

— А що ви порадите мені особисто? Як, на ваш погляд, доцільніше зорганізуватись? Як розумно доглядати за своїм тілом?

— Добре запитання... Це вже те, що тобі дійсно потрібно знати якнайшвидше. Інакше як же ти зможеш привити людям любов до краси та здоров'я, коли сам будеш негарним та недисциплінованим, коли тіло твоє не буде таким, про яке люди кажуть — “кров з молоком”? Так от, вмощуйся зручненько і слухай Діда уважненько...

Як тільки півень заспівав, чи то сонечко залоскотало твоє обличчя, або коли самі очі твої відкрились спозарання, спокійно-стримано, без різких рухів підніми своє тіло з ліжка, вийди на свіже повітрячко та подихай чистим подихом Ранку. Нехай *старий* дух покине тіло твоє, а *новий* — ввійде до твоєї сутності. Після цього треба вмитись холодною водичкою, або навіть омити все тіло.

— Перепрошую, теж холодною водою?

— Ні, не обов'язково. Як тобі буде краще. Можна й теплою. Цими діями ти *привнесеш свіжості та життя* до тіла свого, адже воно — носій твоєї душі, твого світосприйняття! А от надвечір, після денних трудів, перед тим, як лягти в постіль — не полілуйся обов'язково прийняти на себе теплу водичку, дай своїм натрудженим за день м'язам винести з себе весь той бруд, який став результатом денних діянь твоїх. Таким чином ти підготуєш себе до чергової подорожі у світ Сновидінь...

— Світ Сновидінь?

— Так, дивний-дивний світ Сновидінь... Але то є особлива тема, поки зарано нам з тобою про це говорити. Натепер тобі досить знати, що ранкове та вечірнє омивання — це своєрідна Сповідь... Головне — на собі відчувати ту різницю, яка, безперечно, існує між тілом чистим та тілом забрудненим!.. Це тобі моє чергове завдання, синку.

— А чи обов'язково ці процедури робити щодня?

— Ні, в світі нічого не може бути обов'язковим. Завжди присутній *вибір*... Але певне зусилля над собою на початку навчання завжди необхідне. Адже коли будують дім, починають з фундаменту, чи не так? І цей фундамент не ведеться до даху, а завершується там, де закінчує виконувати свою основну

функцію. Він лише фундамент, основа того, що буде поверх нього за прошарком гідроізоляції.

— То згодом можна і не виконувати цих настанов?

— Ти сам знаєш, що верзеш нісенітниці, хлопче... Знаєш і те, що вмиватись і бути чистим треба завжди! А от час та спосіб омивання залежатимуть від ситуацій та живої необхідності.

— А чому зараз я повинен робити тільки так, як ви мені радите?

— Ти в волі робити як знаєш. Я не зобов'язую тебе, а лише даю добру дідову пораду, відповідаючи на твої ж запитання. Але слухати мене доцільно з двох причин. Те, що я тобі порадив, — міцний фундамент у будівництві особистого здорового організму, і якщо до цих порад прислухатись, то життя, в подяку за виявлену тобою дисциплінованість, згодом само підкаже, *що і як робити* в цьому напрямку. На перших порах завжди необхідна дисциплінованість, якщо бажаєш сягнути в світ Знань... Та й узагалі в будь-якій іншій справі...

— А яка друга причина?

— Ага! А це ще делікатніше питаннячко... Непросто це тобі втямити... Ти, гадаю, дивився багато фільмів про китайських дідків, які майстерно володіють бойовими мистецтвами. У них є традиція — передача Зброї нащадкам... Адже Слово, Знання — теж зброя життя, і їх теж передають від батька до сина, від діда до онука, від вчителя до учня... Таким чином син несе в собі батька, онук — діда, учень — свого вчителя... А разом з ними — Силу-міць довгого-предовгого ланцюга Духовного Наслідування...

— Я це розумію, Діду. Але якщо я все ж із самого початку трішки “підкоректую” ваші поради? Наприклад, буду омиватись п'ять разів на день або лише один раз?

— Щодо першої причини це не матиме значення, головне, щоб ти був свіжий і чистий тілом. Як ти це робитимеш — не має особливого значення, але порядок Дій на початку будь-якого життєвого шляху — річ необхідна і обов'язкова, як той фундамент, про який ми вже говорили. Без дисципліни далеко не підеш, синку!

— А щодо другої причини?

— Ти повинен твердо дотримуватись вказівок учителя...

— Яка різниця між цими двома принципами?

— Хто розвивається тільки від себе, по особисто розробленому шляху рухається, той має мало допомоги від зовнішнього світу. Той же, хто наслідує Традицію, користується Силою Віків... Він сильніший за індивідуаліста. Такий має колективну силу, може мати високу посаду в Суспільстві, повагу людей... А той, хто живе як кіт, сам по собі, матиме менше зовнішньої сили, але більше

внутрішньої... Такий більш вільний у цьому Світі... Але така воля — як палиця з двома кінцями: або вбиває людину, або ж робить її необмежено могутньою... Обидва шляхи варті уваги, хоч перший, хоч другий... Але шлях Ладу, Гармонії, Рівноваги — йти по обох шляхах одночасно...

— Це як так можливо, Діду?

— Не спіши поперед батька в пекло!.. Ти осиль те, що обере твоє серце... Іди та думку гадай, *серце своє слухай*... Митись п'ять разів чи послухати і зробити так, як радить тобі Сивий Дід...

Серця Зцілююча Сила

— Діду, як я вже зрозумів з ваших настанов, не може цілитель відмовити людям, коли вони звертаються за допомогою. Але ж я спостерігав сьогодні одну дивну річ... До вас приїздила молода жінка з дитинкою на руках. Ви ж, лишень кинувши погляд на дитя, щось їй розповіли. Ваша розмова була короткою, але жінка посміхнулась, подякувала та й пішла з вашого двору. Ви що, відмовили їй в допомозі?

— Бачу, юний досліднику, ти стаєш уважним. А твоє запитання стане сьогоднішньою темою нашого з тобою взаємокорисного спілкування. Тож знай, що в тій короткій розповіді я дав мамі малятка рекомендації щодо оздоровлення свого чада, яке ніяк не бажає спокійно, без збудження споглядати свої дитячі нічні подорожі.

— Малятко погано спить, і ви йому допомагаєте через маму дитинки? Але ж чи може людина без особливого професійного навичку оздоровлювати інших?

— А чому ні? У тієї мами тепле та добре серце.

— Та хіба лише тепла серця досить, щоб когось оздоровити?

— Для того, щоб допомогти своїй дитинці — достатньо.

— І що ж ви їй порадили?

— Лишень правильно прати та просушувати одяг малюка.

— Тпр-р-ру, конячко... Дайте моєму черепку цю кашу переварити! Правильне прання та просушування одягу може оздоровлювати?.. Це що, магія?..

— Їдь, конячко, - варись, кашко, і жодної магії... Якщо *вірно спрямовувати силу* своєї материнської любові, то такої сили буде достатньо для оздоровлення дитини. Материнська любов могутніша за будь-яку магію!.. Мама, яка щиро любить своє дитинча, здатна допомогти йому значно краще будь-якого цілителя...

- Навіть краще, ніж могли б допомогти ви?
- Так, синку.
- А якщо захворіє, не дай бог, чоловік тієї жінки чи її мама? Зможе вона і їм допомогти?
- Якщо кохає чоловіка та любить маму — то здатна і їм допомогти.
- А якщо кохання нема?
- То й діла не буде... Не буде і здоров'я, коли нема щирого бажання допомогти.
- Як я второпав, маючи добре щире серце, можна і без особливих знань оздоровлювати людей?
- *Добре Щире Серце, синку, це вже і є Велике Знання...* Знання, яке проросло з глибин душі, з глибин людяності, і воно не потребує жодних пояснень...
- Але ж чому і в добрих мам дітки все ж хворіють?
- Заклопотаність... Наслідки “цивілізованості”, забуття того вічного і доброго, яке несуть з давніх часів наші Пращури... Та ще й додаються особисті лінощі: “новоспечені” мами не виконують розумних правил догляду за новонародженою своєю дитинкою...
- То що ж це такі за правила?
- Загалом — це усвідомлення усіх наших дій, а більш детально — в *умінні виконувати дію заради самої дії...* І тихесенько, спокійнесенько проводити в ході своїх дій тонесеньку срібну ниточку щирого та людяного задуму... У цьому випадку пральну машину бажано замінити власними руками... Та ще й прати з любов'ю до свого рідненького чада та щиро бажати, щоб дітки були здоровими та щасливими.
- Ой, діду, як все це хитро-мудро...
- Що ж, підемо не через Київ, а через Самбір... Ти коли доторкнешся язиком до батарейки, вона тебе “ущипне”?
- Якщо не “стара”, не “пуста”, то “ущипне”.
- Коли в морозяний день мокрою рукою візьмешся за холодну металічну трубу, вона тебе “притримає”?
- І таке буває.
- Таким чином і одяг, коли переться нашими руками, насичується нашою енергією і фіксує на собі не тільки силу наших рук, а ще й наші почуття, навіть наші думки... Отак-от...
- Сила фізична “вивітрюється” досить швидко. Почуття мають свій згасаючий в часі слід, а от думка... Вона, думається діду, залишається назавжди... Такою є незалежна від нас природа Світу... Тепер тобі зрозуміло, про що я говорю з тобою, “детективе”?

— Та ніби починаю розуміти. Цікаво, діду, цікаво! Так усе елементарно, і водночас так заковиристо... Чорт ногу зломить у вашій Дідовій Науці...

— Що, запудрив дід мозок юному студенту? Та це ще не кінець теми, хлопче. Слухай і запам'ятовуй Дідову Науку, намагайся знаходити *аналогічні моменти* в своєму молодому житті. Адже коли пере машина, вона лише очищає тканину від бруду. А от прання руками ще й *оживлює* одяг... Та це ще не все. Ще треба вірно просушити прання... І найкращий в цьому помічник не гарячий калорифер, а свіже повітря, де є могутній подих Вітру, де з Неба пройдуться по одягу погляди Життедайного Сонця та Мудрого Пастуха-Місяця. Вітерець привнесе *свіжості*, Сонце подарує *оптимізм* та *посмішку*, Місяць нагородить *чуттєвою глибиною* та романтизмом...

Та не спіши хапатися за праску! Адже нею ти лише закреслиш все корисне і життедайне, перетвориш живе дихання в “безплідну пустелю”...

— Радите ніколи нічого не прасувати?

— Якщо на те нема особливої потреби, то краще обійтись без прасування. Особливо це стосується турботи про нижню білизну. А її, синку, просто вкрай необхідно прати тільки руками, висувувати на свіжому повітрі і в жодному випадку не прасувати!.. Забігаючи наперед, скажу: таким чином можна досить успішно лікувати гінекологічні та урологічні хвороби.

— Та хіба хтось в таке здатен повірити, що запалення сечового міхура вилікується лишень за допомогою вірного прання та сушки білизни?.. Навіть я в це не в змозі повірити. Адже люди так і роблять: перуть білизну руками, сушать на повітрі, а все ж хворіють!

— Знову заблукав серед трьох берізок, горе-лікарю! А як же добрий стан душі під час прання? А де думка про здоров'я?.. Ти говориш, що в більшості своїй люди слідкують за собою і при цьому хворіють. Але чи це так? Чи багато людей з радістю пратиме білизну руками, коли поряд стоїть пральна машина? Та ще й при цьому усвідомлюючи, що праця та потяг до чистоти буде лікувати хвороби тіла...

Знай же, що *Дія, Почуття та Думка, поєднані в одне ціле, — це справжнє Мистецтво Життя!*..

На жаль, ми запізно приходимо до такого розуміння. А хто й зрозумів це вчасно, то не завжди має силу ствердити в собі це Знання та втілювати його з користю як для самого себе, так і для інших...

— А я, діду, незважаючи на свою молодість, можу поєднати в собі ці три Основи?

— Звісно, можеш, адже кожне молоденьке деревце несе в собі зав'язь майбутнього плоду... Дії твої будуть нести силу, почуття — теж, але вони ще не можуть бути досить потужними. Для глибини почуттів необхідне постійне

долання перешкод, постійна внутрішня війна за своє світобачення... Світогляд... Світ-оглядання, *прийняття* чи *неприйняття* його правил, пристосування особистості до соціуму... А ще й голівонька хоче все зрозуміти... Та чи в силах вона осягнути Світ?.. Не готовий ти ще, синку, до цієї розмови.

— Що, борода не маю? Ви мене ображаєте!

— От ти й вперся в одну із цих трьох берізок! Ти образився, а за що?.. Хіба ж образиться на тебе дерево за те, що з нього влітку не зірвали зелене яблуко? Наскільки я знаю, не образиться, адже *на все свій час*...

А завітаєш в сад по осені — будь ласка, зривай стиглі яблука та насолоджуйся їх смаком. І тобі смачно, і деревцю приємно!

— Як в ситуації з медом, що прибув з Лохвиці?

— Ну, якщо ти вже так добре це зрозумів, то скажи, кому ще було добре від нашої насолоди за мискою з медом? Лишень тій жінці, що надіслала той мед із вдячністю за мою їй допомогу?

— Мабуть, ще й бджолам.

— А ще кому?

— Квітам луговим, акаціям...

— То тепер ти вже на мене не ображаєшся?

— Ні, діду, не ображаюсь.

— Пам'ятай: *всьому свій час*...

Зустрічають по Свитці...

До дідового двору під'їхав легковий автомобіль. З нього вийшов чоловік середнього віку та швиденько попрямував до дідової хатини. За цим чоловіком уважно стежив наш студент, котрий не зміг не примітити неохайного вигляду того чоловіка, а також певну пихатість його натури... Та поки хлопчина роздумував про цього дивного гостя, той миттю, але вже з міною незадоволення на лиці вилетів з подвір'я, гримнув дверима авто, та аж закуріло за ним на сільській дорозі...

— Діду, чим же це ви так розгнівили того чоловіка, що тільки-но вискочив з вашого подвір'я? Яка його муха вкусила?

— Мабуть, не муха, а великий джміль! Я лишень говорив з ним його ж мовою. На його своєрідний ультиматум я виклав свої умови...

— Як же це все було? Чого він від вас хотів, Діду?

— Хотів “купити” у діда здоров'ячка...

— І ви йому його продасте?

— На те я виклав свою умову торгу, запропонувавши відвідати баньку та гарненько відмитись від смороду, одягти чисте вбрання, і лише потім приїздити до мене за порадою.

— А чи не жорстко ви його турнули такою відповіддю, Діду? Ви ж говорили, що з людьми потрібно бути ввічливим.

— А ще я говорив, що перш за все потрібно бути щирим! Той горе-чоловік нікого окрім себе не бачить, всі для нього — речі... Яким він не може дати ладу... Ти ж власними очима бачив, як неохайно він одягнений, та й від тіла його не віє чистотою. Тому я відповів так, як відповідає йому навколишній світ. На жаль, він його не чує...

— Але ж ви його розлютили, Діду! Погнався від вас, як заєць від вовка. Та де ж ваш обов'язок допомогти тому, хто звернувся за допомогою?

— В його збентеженні — моє співчуття і моя настанова. Він розлютився, я “наступив на його улюблений мозоль”, а тим самим — розкрив його потаємну хворобу. Хіба це не є добро?... Адже перш ніж лікувати ранку, на неї потрібно глянути ясним оком, потім очистити її від бруду... От я й взявся за виявлення в його сутності самообмеженості та пихатості. Моїми словами його вкусив зовнішній світ, а це, бажає він того чи ні, змусить його замислитись... Отакий я джміль, синку! Буває, боляче кусаю...

— А якщо в нього обмаль грошей, щоб мати гарне вбрання?

— Такий-собі біднячок на крутому “Мерседесику”...

— Не подумав я, дійсно, поспішив.

— Та й людей насмішив... Але не так це й смішно. Я, синку, не сприймаю близько тих, хто не слідкує за своїм тілом. Може, так діду не зовсім до ладу вести себе з тими, хто прагне допомоги, але ж я не пуп землі... Я лише людина, звичайна людина... Дід, який дуже не любить неохайних людей!

— Кажуть же люди — “зустрічають по свитці, проводжають по вчинках”.

— Дійсно, зустрічають по одягу, та й не випадково. Адже зовнішній вигляд надає настрою.

— А як щодо оздоровлення? Одяг впливає на здоров'я людини?

— На здоров'я впливає все, і одяг також.

— А чи є якісь правила, системність?

— Гадаю, є. І колір, і стиль, і ще дещо... А про це “дещо” скажу так: одяг — наш *Щит* і наш *Меч*.

— Щит як захист від впливу негативних факторів зовнішнього середовища?

— Не тільки. Захист від шкідливих проявів зовнішнього світу — це основна, природна функція одягу. Але одяг має ще одну, потаємну функцію.

Пояс з візерунками, вишиванка на комірці та рукавах — звідки, вважаєш, прийшли до нас?

— Із сивої давнини. Це творчість наших пращурів, яка ведеться з давніх-давен.

— Про що говорять нам ті візерунки, ти замислювався?

— Краса, привабливість, певна форма давнього тотемного обособлення...

— І краса, і привабливість, та головне — то були *Обереги!* Мама, вишиваючи дитині одяг, *створює орнамент* — символ, споріднений з Родовим Космічним Символом, що діє як магічний Захист... А ще мама примішує в ці візерунки частку своєї душевної теплоти, ніжності та любові... Наречена, проводжаючи свого хлопця в далеку дорогу, у візерунку приховує від недоброго ока своє палке Кохання, свою Вірність та частину свого Серця, які стають таємничим просторовим місточком між Коханою та Коханим...

Ось у чому полягає сутність другої сторони медалі Одягу. З одного боку те, що ми бачимо, що захищає від холоду та дощів. З іншого — захист своїх почуттів, душі та думок від недоброго ока...

— А я про це ніколи не замислювався... Хоч це й не дуже “замудро”.

— Не тільки ти, багато хто про це ніколи не замислювався. Хоч ще кріпимо на одяг шпильку “від злого ока”...

— А чому одяг ще й Меч?

— Тому, що здатний привертати до себе увагу інших. Зброя для завоювання уваги зовнішнього світу...

Бач, на троянді сидить метелик — як тобі його вбрання? Чудне? Гарне? Ось він нас і зачарував! І тебе, і мене, старого діда! В цьому сила його природного вбрання. А тепер скажи діду правду, хіба ти не викручуєш голову, проводжаючи поглядом красиво одягнену привабливу дівчину, коли прогулюєшся вулицями Київ-града?

— Ой, Діду, я ж молодий! Як же мені не крутити головою, адже в Києві — найвродливіші красуні, чарівніших за яких ніде в світі більш не знайдеш!

— Я тебе в цьому не звинувачую, нічого в цьому недоброго немає. Це *природна реакція здорової чоловічої сили на заклик молодої здорової жіночої сутності.*

— Але для чого людям використовувати одяг в якості зброї?

— Питання складне, потребує немало часу для пояснення, але коротко можу тобі сказати: для багатьох це спосіб “харчування” Силою. Якщо людина відчуває в собі нестачу сил, внутрішній розлад, а то й відчуття страху — вона намагається вихопити необхідну силу із зовнішнього світу.

— Для ствердження себе як людини?

— І для цього ставить всілякі *хитруваті пастки*, які організовує через вбрання. Чим більше людей зверне увагу на таку особистість, тим ситнішою стає душа такого своєрідного “мисливця”.

— Ви такої поведінки не засуджуєте, Діду?

— Не тільки не засуджую, але й добре розумію. Чи маємо ми право засуджувати малятко за те, що воно прагне до росту та розвитку? *Кожен, хто шукає признання світом своєї сутності — вже вартий поваги до себе. Хто шукає, той обов’язково знаходить. Шляхом такої самодемонстрації особистість знайде не тільки підтримку, але й осуд, який з плином часу неодмінно підведе її до критичного моменту. А цей критичний момент примусить призадуматись, покрутить мізками, відшукуючи в собі відповіді на поставлені життям запитання: “Хто я і чого прагну в цьому житті”...*

— Ага! То бувають шкідливими такі полювання за силою?

— Що шкідливе одному, корисне іншому... Адже Бабуся Ягуся радила молодцю: “Де знайдеш, там загубиш, де загубиш, там знайдеш”...

— Як це, не розумію?

— В багатьох головах живе пам’ять про батьківський пояс, який інколи танцював по їхніх “таємних” місцях. За штанцями свербіли батькові “уроки”, а в голові з плином часу з’являлася істина: не все те добре, чого хочеться лишень тобі одному...

— Ви вважаєте, що в усьому недоброму є частка добра?

— *У всьому є і добро, і зло... Все поєднано, все підлягає впливу жорстких світових законів, яких ми, на жаль і на щастя, не розуміли, не розуміємо і ніколи не зможемо збагнути у всій їх повноті...*

Апетит - Радник

— Діду, я останнім часом серйозно зацікавився тибетською медициною, що описана лікарем Бадмаєвим у книзі “Жуд-Ші”. Там багато уваги приділяється правильному харчуванню, та ще й стверджується, що за допомогою вірно підібраної дієти можливо позбутись багатьох недугів. Що ви на це скажете?

— Тибет — Тибетом, ми ж бо — українці, та різниця між людьми не велика. Харчі і є ліки, а ліки повинні бути харчами.

— То таки можна лікувати дієтою?

— Дієтою?.. Дієтою не лікують, як і не дихають написаною на папері формулою кисню, хлопче.

— Я, мабуть, не так поставив запитання. Тому ще раз запитую: чи можна так підібрати продукти харчування, щоб, приміром, позбутися від якогось захворювання?

— Харчі — носії життєдайної сили, то хіба вони не здатні нас зміцнювати? Але необхідно враховувати й те, що якісне харчування посилює не тільки організм, а ще й саму хворобу.

— Як саме?

— Перш ніж наповнити графин свіжим компотом, ти вивільняєш його від прокислого та ретельно миєш теплою водою, чи не так? Адже якщо цього не зробити, то прокисне і свіжий. Отак буває й з хворобою в наших тілах. Якщо з тіла не вивести хворобу або не зменшити її агресивність і при цьому добре напхати шлунок їжею, то це тільки допоможе недугові ще міцніше закріпитись в тілі.

— Спочатку потрібно ранку промити, вивести хворобу і лишень тоді накладати цілющу мазь?

— Ти сам собі відповів, синку.

— А як впевнитись, що хвороба знесилена? Компот ми бачимо, а от як бути з хворобою?

— Якщо тіло твоє хоче їсти, ти про це знаєш?

— Звісно, я відчуваю, що готовий з'їсти цілого засмаженого кабана!

— Отак буває й з тим, кого починає полишати хвороба. З'являється добрий апетит.

— А якщо він є і при наявності хвороби?

— Такого, синку, не буває.

— От і не згоден!

— Ти не плутай бажання з'їсти кабана, як ти висловився, з бажанням прийняти ліки! Якщо хворому хочеться їсти, то обов'язково *чогось певного*, чогось особливого! Організм людини *сам вказує* на необхідні йому ліки, та ще й направляє туди, де їх можна відшукати.

— Чи не стверджуєте ви, Діду, що сам хворий вказує нам на те, що йому потрібне?

— Не тільки вказує, а ще й *вимагає*!

— Пам'ятаю з дитинства, що коли хворів застудою, то дуже кортіло скуштувати свіжих кисленьких яблук, але мама мені забороняла їх їсти, вказуючи на те, що при підвищеній температурі тіла їсти холодне небажано. А я прагнув яблук, холодних, живих, принесених з льоху!..

— Твоє тіло розумніше за здоровий глузд, воно знає, що при високій температурі саме холодне яблуко здатне допомогти, та ще й на диво якісно! Це одна з простеньких таємниць народної медицини, студенте.

— Який же механізм такого чуття тіла, Діду?

— А ти не питай, спершу сам подумай над відповіддю.

— Та як же дисципліна, розпорядок дня? Але ж якщо тіло нам буде говорити, що йому потрібно, то хіба можна дотримуватись певної системи харчування? Де ж тут правда?

— Вірно, синку, до харчування не слід підходити системно, інакше тіло не зможе *вистежити* свої природні ліки та *вказати* нам на них, і таким чином втратить дар самозцілення, саморегенерації.

— Не можу з вами не погодитись. Я теж, стежачи за собою, помітив, що їсти краще тоді, коли цього хочеться, і те, що хочеться. В іншому випадку ми виробимо в собі умовний рефлекс. Коли прийде час обіду, почнеться виділення травного соку, але якщо ми не заповнимо шлунок їжею, то ризикуємо нагородити себе виразкою...

— Це з одного боку, але є ще й інша сторона цього явища: умовний рефлекс виведе з дії *прадавній механізм чуття того, що необхідне тілу* для його чіткого функціонування. Тіло не буде мати змоги вказати нам, *що і де* треба взяти для забезпечення його якісної роботи.

— Тварини на це здатні, хіба не так? Я бачив, як коти пасуться...

— Собака, коли захворіє, біжить в ліс, знаходить там цілюще зілля, і тим себе рятує. То все йде від Матінки-Природи... Наші “молодші братики” куди розумніші за нас, “гомо-сапиків”...

— Це мені до вподоби, Діду. Я навіть уявляю собі механізм такого явища з точки зору фізіолога.

— І як же це ти собі уявляєш, юний фізіологу?

— Якщо рівновага в організмі порушена, обмаль певних необхідних для здорового функціонування речовин, то про це перш за все стає відомо гормонам, і мозок приймає їхній сигнал про небезпеку. В головному мозку той сигнал розкодовується, і стає *відомим* той елемент, якого в організмі обмаль. Потім сигнал надходить у “базу даних”, в нашу пам’ять, де відшуковуються можливі комбінації з цим елементом. От і маємо бажання знайти та з’їсти *певний* продукт! Ну як, Діду, не дурний хлопець до вас прийшов за наукою?

— Досить логічно, можна претендувати на Нобелівську премію.

— Не жартуйте, Діду, я ж з вами щиро ділюся своїми думками!

— А я тобі щиро й відповідаю. Адже головне — розуміння, що у жодному випадку не треба заважати нашому тілу працювати та регулювати свої внутрішні процеси. Будь-який *свідомий порядок зіб’є з пантелику* той механізм, який ти змалював. Нам при певній дисципліні харчування буде кортіти не того, що дійсно треба для доброго здоров’я, а того, до чого ми призвичаїлись, і не

тоді, коли цього потребує тіло, а тоді, коли накритий стіл та пролунав дзвін, зовучи нас за щедрі столи...

— Це ви теж використовуєте в оздоровленні людей?

— А як же? Можу навіть запитати у пацієнта, чого б він забажав з'їсти, якби перед ним розкрила свої щедрі пропозиції Скатертина-самобранка. І він мені дає відповідь, яка в більшості випадків направляє мене на вірну дорогу, адже так я довідуюсь про ті ліки, які найбільш необхідні моєму пацієнту.

— А якщо шлунок бажає того, що здатне нашкодити здоров'ю?

— Якщо набити пузо харчами, без всякого обмеження пожираючи все, що бачать на столі очі, то можна собі серйозно нашкодити! “Обжерству — бій”, жартує один мій добрий приятель...

— То як же знати ту міру, яка не зашкодить?

— *Отрута — це не речовина, а її кількість!* Добре це затям собі, хлопче! Отрута — це надмірна кількість! Все в світі містить в собі і користь, і шкоду. Що в міру — те на користь, що надмірно — те до лиха... А відчуття міри нам дане Матінкою Природою: це *анетим!* Старі люди кажуть, що слід підійматись з-за столу, коли ще хочеться чогось з'їсти. Але коли важко дихати від наповненого харчами пуза, та коли вже й на ноги звестись не в змозі — то не на користь!

— Знайоме відчуття...

— У кожного з нас таке буває, особливо коли на столі багацько всього смачненького... Ми любимо гарно поїсти, особливо на ніч...

— Про ніч заговорили, а вона вже у вікно заглядає... Дякую, Діду, за цікаву бесіду. Але в мене є ще одне до вас запитаннячко.

— На коня?

— Беріг для завершення бесіди, коли буду вам дякувати. Про те й питання: чи діє вдячність, якщо вона не вийшла з вуст, а мовлена була в серці?

— Бува, синку, така внутрішня подяка значно дієвіша та щиріша, аніж мовлена словом... Адже не завжди те, що несе наш язик, є щирим та чеснотним... Люди кажуть: що мовлено, те від Бога, що в думках — від Диявола. Що злетіло з вуст — того вже не впіймаєш, те *сталось!* А *сталось* — бо є Істиною Світу... Думки ж — особисті, належать індивідуальній свідомості людини, її особистому баченню світу. Тому і вважається, що думка не від Бога...

— Але чому від Диявола?

— Багато хто все особисте приліплює до діянь Диявола...

— А ви що на те скажете?

— Ох ти й хитрун! Діда на безбожності ловиш? На те скажу, синку, що я *не поділяю* розмежування світу на день та на ніч і шаную Батька й Матінку однаково щиро й чесно в серці своєму. То є Світ...

А щодо вдячності, то мовлена словом — зменшує наші борги, а та, яка живе в душі та не мовиться словами — не тільки зменшує борги, а ще й *змінює нашу сутність*, викорчовує з нас самовпевненість та пихатість...

— То виходить, що доцільніше дякувати в серці, не виражаючи почуття “матеріально”?

— Не зовсім, адже *мовлена словом подяка виховує в нас поважне ставлення до інших!*..

***Не шукай далеко те,
що лежить просто під Ногами***

— Сьогодні будемо пити чай із заморськими вітамінами, — мовив хлопець, сідаючи до дідового столу під горіхом та викладаючи в тарілку два лимона.

— Дякую, синку. Для тих, хто здоровий, це добра розминка для організму.

— Та ще й корисна, додайте.

— Ти гадаєш?

— Цитрусові несуть в собі багато корисного.

— Так то воно так, але... Це не наша земля іх породила. Тому вони будуть для міцного тіла добрим загартуванням, а для слабкого — можуть стати суворим випробовуванням.

— Вперше про таке чую! Та чи ви не жартуєте, Діду?

— Ні, не жартую, хоча трішки перебільшую. І якби ти не прийшов до мене за Знанням, я не став би тобі про це говорити. Тільки подякував би, та й годі. Але ж ти *хочеш пізнати Науку Зцілення*... Тому *будь готовий* до речей, з якими не завжди зможеш погодитися.

— Отож-бо й воно! Після розмов з вами я починаю плутатись... Ніби як лишаюсь без опори... Нічого не знаю і не тямлю, що взагалі можна зрозуміти... Затьмарюються мої мізки!

— А це дуже добре. Згодом ти все це втямиш, та й пізнаєш, наскільки *важливе здивування в процесі пізнання* цього непізнанного Світу... Та краще послухай, що я тобі скажу про твої лимони. Знахар, синку, для оздоровлення людей *використовує ті Сили, які дає йому його рідна Земля*. Ті поживні речовини, які живуть поряд з нами, в нашій місцевості, *споріднені* з нашими тілами!.. А те, що це для тебе новина, мене не дивує; сьогодні про такі речі ніхто не замислюється, всі кудись спішать...

Якось я мав розмову з жінкою-лікарем, яка закінчила медичний інститут в Петербурзі ще на початку минулого століття. Але вона пам'ятає до сих пір, як один старенький професор, даючи знання по імунології, особливо акцентував увагу на тім, що найкращий спосіб тримати тіло в силі та міцності — це харчуватись тими продуктами, які вирощуються поряд з людиною, в її рідному регіоні... Це розумно, адже є спорідненість!..

— Вся справа у звиканні до певної їжі?

— Може, звикання, а може, іще щось... Та скажу тобі, що життя таке собі хитреньке: туди, де воно кидає запитання, крадькома підсовує й відповідь... Де ми поранили ногу, там шукай листочок подорожника чи травинку, яка здатна зупинити кровотечу та вбити мікробів. А для цього треба бути кмітливим та уважним!

— Можна подумати, що все, що привезене здалеку, буде шкодити здоров'ю?

— Не плутай! Ти вже встиг забути про сказане на початку розмови! Те, що “чуже” — не шкодить тому, хто в силі! Адже дає щось *новеньке, непізнане*, як *розширення кордонів* тіла та свідомості. Це щось подібне до читання книг, також до подорожі в інші краї. І небезпечно, і корисно водночас. Адже й читання не вадить, коли в міру. Та коли будеш перевантажувати зір — чекай на хворобу, хлопче. Те ж саме й із харчуванням: для слабкого тіла краща та їжа, яка йому *рідна, звична* для шлунку та печінки, яка легко буде прийнята в кров... А ще краща та, яку *сам зростив* на городі та сам приготував до вжитку.

— Це так важливо?

— Ти коли-небудь замислювався, чому Знахарі самі готують ліки для своїх “прихожан”?

— Мабуть, вони добре знають, коли і як це треба робити.

— Рослинка *дають їм дозвіл* на те, щоб бути ними відірваними від Матінки-Землиці... Дають їм дозвіл на користування своєю Силою!.. А отримати такий дозвіл — дуже й дуже важко, хлопче... Та про це ми ще поговоримо, не доріс ще до цього. Натепер тобі треба зятиметь, що *Знахарі живуть на одному місці для того, щоб споріднитися з цим місцем, заслужити його Довіру, вірно служити Силі тих місць*... Ті місця дають їм Силу, розкривають свої таємниці та допомагають зцілювати тих, хто звертається до них за радою та допомогою. І дякують...

— А якщо хтось образить Силу такого особливого місця?

— Сила того покарає... Але не спіши поперед батька в пекло. Про це — потім.

— То що, я занадто допитливий? Це погано?

— Не насуплюйся, хлопче, на діда. Допитливість твоя — не лихо; цікавитись світом не завадить нікому, але досвід прожитого життя згодом покаже, що *все, що нам треба для щасливого життя — лежить прями́сінько перед нашим носом!* Отут є над чим живота надривати! Адже ти шукав далеко те, що завжди лежало у твоїй кишені... Отоді регочи з себе та зі свого бажання шукати те, що *мав, маєш і завжди матимеш...* Надто мудро? Отож бо! От тобі й Благодать! От тобі й та “нірвана”, яку ви всі шукаєте у філософських книжечках та древніх трактатах, з чужих рук та з далеких країв...

І найкумедніше в усьому цьому те, що *чим сильніше бажують знайти Істину, тим далі від неї відходять...*

Лао-Цзи говорив: “Шукаєте — не знайдете. Не шукайте — й знаходьте”...

— Ви цитуєте китайську мудрість?

— А ти думаєш, дід ніколи нічого не читав, окрім Букваря та “Му-Му”?

— Я думав, що знахарі — це самоучки.

— Невігласи та шахраї? — Можливо, в більшості так і є... Середній цілитель — це зазвичай той, хто *проводить* “ритуал”.

— Ритуальна магія?

— Щось схоже на те. Середній цілитель — одинока намистинка в ланцюзі Сили. Чим точніше він проводить ритуальні дієства, тим більше сили в його діях. Ті ж, хто діє від себе — *новатори*. Вони здатні змінювати традиції, створювати нові ритуали, *приспосувати* їх до нових умов, розвинути та надихнути в них свіжості, дати їм *ріст в майбутнє...* Це вже окремий ланцюжок Сил...

— А як же сила? Сила в них буде меншою?

— Вона не менша, а “делікатніша”; куля в польоті не рухає газети, вона її прошиває, навіть не ворухнувши. Отак і новатори Сил діють не тільки серцем, а ще й розумом...

— Як же пізнати, де дія серця, а де — розуму?

— Коли діє серце, ми відчуваємо тепло, легкість. Коли діє розум — це прохолоджує, але дає відчуття величності та внутрішнього воскресіння... Для кращого розуміння порівняй два стани: лежиш та грієшся під променями літнього сонечка, а пізніше стоїш під натиском холодного потоку водопаду. Холод — це сила Розуму, яка трансформує, перероджує... Тепло, навпаки, робить нас млявими, лінивими. А холод — збуджує до руху, до роботи... Це, синку, нова Ера, *Ера Водолія*, про яку так гучно на весь світ заявив Чорнобиль.

— Але ж це так страшно, Діду! Це ж трагедія!

— А зернятко, яке гниє в землі для того, щоб прорости в корінь та пагін, не є трагедією?.. Ні, це не страшно — це справедливо... І ми ще багато будемо про

це говорити, хлопче. Розум — це закон, система, знаки та символи: математика, фізика, радіоелектроніка, біофізика, астрофізика, ядерна фізика...

Планета Уран... Водолієм в Астрології керує Уран, чи, вірніше, Ураном керує Сузір'я Водолія... Ядерний синтез — теж Уран. І цей синтез став керуватись розумом людини. А от дурість людська призвела до конфлікту, який вибухнув Чорнобилем...

— Ви стаєте на захист ядерної енергетики?

— Я їй не захисник, вона й сама себе добре захищає, як бачиш. Сила є, і Чорнобиль є... Від них не втечеш. Це для всіх нас наука. Важка, болюча, але наука... Не треба жартувати з Розумом!..

— Почали лимоном, а закінчили саркофагом.

— Це ти поетично запримітив, хлопче.

— Та коли ж ви вже якийсь рецептик мені підкинете корисний, Діду? А то Сили, Сили...

— Коли Бог дасть, коли Світ мовить, коли рак свисне, коли лід трісне...

Воля Сонця

— Ой, Діду, лякаєте ви мене! Чим більше часу я з вами проводжу, тим загадковішим стає світ, тим більше дивовижних моментів бачу навкруг себе...

І найбільше дивує і насторожує те, що всі ті “фокуси” життя напряму пов’язані з темами наших з вами бесід. Що ж це за напасть така?

— Та що ж це тебе так налякало, синку?

— Всього й не пригадаєш. От, наприклад, за вашою рекомендацією я після кожного тренування перу спортивне вбрання, чого раніш ніколи не робив. Та якось один-однісінький разочок полінився це зробити. І що ж? На шиї чиряк вискочив! Але ж раніше такого не бувало! Чи це випадковість?

— Ні, синку, це закономірність. Так *Світ тебе навчає*, наставляє на шлях. Ти ж постукав у двері до Сил, от вони й прийшли, щоб тебе випробувати на здатність увійти у Світ Сил та Світ Знань...

— А чому мені страшно?

— Та чи буде користь, коли не буде певного настороження-острахи в тому, хто ще не має міцності та особистої сили?.. Тепер ти сам можеш відповісти на свої запитання... Коли добре подумаєш над тим, що я тобі сказав.

— Але ж чому страх? Чому я боюсь? Я починаю думати, що ви використовуєте магічну силу, щоб мене залякати.

— Ой, спасайте діда, зараз умру від сміху! Та ти що таке кажеш, синку? Навіщо ж мені тебе лякати? Я не схожий на героїв прочитаних тобою книг. Чого мені тебе лякати? Я лишень *відповідаю на твої запитання*. Ти діда питаєш, а дід тобі відповідає, і не більше! Лякаю тебе не я, а *ти сам себе злякався*. Я про те нічого не знаю та й не хочу знати. Це все робить з тобою твій Істинний Вчитель.

— Хто-хто?

— Дід Піхто та Баба Ніхто... Не почув, так і чути не треба.

— Чи, може, то було самонавіювання? Чи то була дія психічної настороженості? Може, я почав бачити більше, ніж раніше? Розширилась уява?

— Вірно. Це — кусочок Істини.

— Кусочок? А де ж ціле?

— Ти торкнувся губами до “забороненого плоду”, до Світу Сил, ти зробив *виклик Силам Природи*, а Вони його прийняли...

— Це небезпечно, Діду?

— Ще й як небезпечно! Найбезглуздіше, що може прийти на думку, це рішення погратись з Силами. Мабуть, ти знаєш той анекдот, в якому мавпочка стукає молотком по бомбі, пояснюючи свою сміливість тим, що в неї є ще одна така “штучка”.

— То чому ж ви мене з самого початку не попередили про таку небезпеку? Адже це ви втягнули мене в цю “кашу”. Тепер не тільки вдень я маю всілякі пригоди, а й ночами щось в снах приходить потаємне, незрозуміле, плинке...

— Ех, “їжачок в тумані”... Я тобі що, нянька? Ти сам прийшов до діда, та ще й камінь з поля приніс, чи не так? Я тебе до себе звав? Ох, не люблю я плаксій!

— Я що, плаксій?

— То чого ти тут розрюмсався? Сказав “а”, кажи вже й “бе”, козлику...

— Ну, Діду, це ви вже занадто, я сердитий на вас!

— От і добре. А тепер подивись на Сонце, і нехай твоя злість вгамується під його променями.

На чистому безхмарному небі яскраво вигравало Сонце. День видався спекотним, навіюючи лінь на тіло та сонливість на душу. Закортіло схватись під гілля дідового саду та продовжити “кіно” там.

— Це сонце занадто палке, краще схватись в садочку, та там уже й вирішити нашу суперечку.

— Яку суперечку? Немає ніякої суперечки. “Орел бачить Сонце”.

— Де? Який орел?

— З тебе та з мене. Дивись на Сонце не кліпаючи очима. Якщо спочатку це важко для тебе, то спробуй почергово, то правим, то лівим оком.

— І що це дасть? Втамує мій страх та моє нерозуміння ситуації?

— “Орел бачить Сонце”.

— Орли дивляться на сонце?

— Не закриваючи повіки. Це зміцнює зір та наповнює Силою. Це — Воля...

Дід дивився на сонце, яке, здавалось, не палило його очей. Хлопець спробував і собі, і це трішки вдалось: сонечко дійсно не заслїплювало. То лівим, то правим оком наш студент насолоджувався палаючим диском.

— Діду, здається, це мені до вподоби. Навіть настрою прибуло. Легко та приємно на серці, наче вже й забув, що ви мене “козликом” обізвали.

— Перестань базікати! Краще насолоджуйся спілкуванням з Сонцем. *Зри Орлом і таким чином захищайся від самого себе.*

— Як це, “зри”? Що за слово таке?

— Зір, тому “зри”... Так рече Сила.

— Тепер “рече”?

— Тепер рече, а ти рятуйся в Сонці від самого себе, дурнику!

— На цей раз “дурнику” я не почув, але чому саме від себе треба рятуватись?

— *Аналіз — це напад на самого себе*, що ти й робив останні тижні, хлопчику. А твій страх — ти сам, бо то твоя пам’ять. Пам’ять про вчорашнє, про пройдешнє. Коли ж ти “узриш” Сонце, ти *підсилиш себе, і страх відійде*. Страх ох як боїться Світла! Тому Сонце — могутній Захисник!

— Сонце вбиває страх?

— Не вбиває... Згодом ти пізнаєш, що *ніхто і ніщо не здатне нас вбити в природі світу*. Лише спонукає страх відступити, але надвечір він знову приходить. Я тобі згодом покажу й Страх, але, знову ж таки, не спіши поперед батька в пекло — спробуй потоваришувати з Сонцем.

— І як же з ним затоваришувати?

— А як ти знайомишся з дівчатами?

— Посміхаюсь і знайомлюся.

— Посміхнись та й познайомся.

— Сонцю?

— Сонцю!

— Як?

— Як і чарівній красуні на вулицях міста. Посміхнись серцем та зачекай. Та коли тобі в душі стане тепло і легко, тоді мов до нього: “Могутній Захиснику! Зігрій мене та навчи Життю! Дай сили Жити!”. Хоча ти й сам знаєш, що треба мовити. Це мусять бути *тільки твої слова...*

— І Сонечко мене почує?

— Якщо не злукавиш перед ним, то обов’язково почує.

— А вночі воно допомагає?

— Якщо *ввійде* в тебе, то допомагатиме завжди... Сонце товаришує з Орлом...

— Про якого орла ви весь час згадуєте, Діду?

— Про того, що в нас... Про *Волю*...

Мудрість Пастуха

Тиха ніч. Землю освічує повний Місяць. Дід та юнак сидять біля вогнища на березі невеличкого лісового ставка.

— Діду, я багато разів перечитую книги про дона Хуана, і вони багато в чому перегукуються з тим, чого навчаєте мене ви. З вашою допомогою я став їх глибше розуміти.

— Істина, синку, одна. На якій би мові не приходили Знання, вони завжди *постійні та незмінні* і в часі, і в просторі... Якщо, звісно, то є Істиною...

— А ви не будете мені дорікати, коли я буду вчитись ще й по книгах Кастанеди?

— Звідкіля йтиме наука — немає значення, і що ти читатимеш — теж не так важливо. Вчитись по книгах — це те ж саме, що подоїти намальовану корову... Знання — це не тільки інформація, а ще й *дія, вміння, майстерність*! А звідки ти візьмеш початкову інформацію — твоя особиста справа. Я теж уважно глянув у ці книги, і можу сказати, що ніде більш я не зустрів такої близькості до Істини, як в написаному Карлосом.

— Ви, Діду, також читали ці книги?

— Звісно, читав. Адже найкращий учитель — той, хто сам є учнем... Навчає людину, синку, майже все, що нас оточує, треба тільки навчитись *бачити та чути* навколишній світ!.. Та я ще й подумую, що книги про дона Хуана стануть в один ряд з Великими Книгами світових ідеологій... Чому? Тому що за творами Кастанеди прихована могутня Сила Закону...

— Яка це така сила закону?

— Здебільшого книги пишуться особистостями, виражаючи їхнє власне, особисте бачення світу. Книги Карлоса є істинними підручниками колективного абсолютного знання.

— Як ви це бачите, Діду?

— Бачу, що *писано між рядками*.

— Інтуїтивно?

— Між рядками живе Сила... Той, хто *бачить Силу в пустотах* — пізнає значно більше, ніж той, хто лише вимовляє буквочки! За словами криється Зміст, Сутність... Ось що є істинне бачення!

— І як навчитись такому баченню?

— Діями...

— Є якийсь особливий спосіб читання?

— Спосіб один: читати. А дія — це *наповнене враженнями життя та вміння звільняти себе від напруги* в моменти сприйняття навколишнього світу. Коли вчора ти “зрів” Сонце, я радив тобі не напружуватись. Для чого це? Щоб ти “прочитав”, що говорить тобі Сонечко. Так треба читати й книги, щоб вони несли тобі більше, аніж можна сприйняти лише інформативно.

— Поки що я цього не розумію.

— Та й не зрозумієш, доки не *відчуєш*. Не покуштувавши пирога, не кажи про його смак... Та ось тобі й нова загадка, непрочитана тобою книга — повний Місяць. От тепер час з ним познайомитись. Він же ще тебе не бачить...

— Чому не бачить, Сонце ж світить усім?

— Та ти ж сам мені вчора плакався, що ночами сновидіння погані на тебе нападають! А кажеш, що товаришуєш з Пастухом.

— Яким же чином Місяць пов’язаний зі сновидіннями?

— Вчора я тобі обіцяв показати Страх. От і дивись — він перед тобою, вірніше, *над* тобою! Місяць — це Страхіття для тих, хто з ним не товаришує, кого він недолюблює.

— Та за що ж мене недолюблювати тому Місяцю?

— За дії або за *бездіяльність*... За те, що не виконуєш своєї життєвої задачки...

— Але ж я нічого лихого не роблю!

— Ех, синку, хтозна, що таке — лихе, а що — добре... Як для старого діда, що сидить перед тобою, це найзаковіристіше питаннячко... Все — добре, і в той же час усе — лихе... Наші хитромудрі мізки здатні як виправдати будь-яку нашу дію, так і звинуватити за той же вчинок...

— Та все ж, чому Місяць когось має недолюблювати?

— Хто не слухає його настанов, того він і недолюблює...

— А як почути його настанови?

— Так само, як і Сонце...

— Дивитись Орлом?

— Ні, Орел “зрить” Сонце. Сова ж “*споглядає*” за Пастухом...

— Сова?

— Так, Сова.

— А чому споглядає?

— “Зрити” — означає полювати на Силу. *Споглядати* — пізнавати Закони через *глибоке сприйняття*... Ти спостерігав, як малеча наслідує дії дорослих? Чи курчатка повторюють дії мами-квочки? Отак ми можемо пізнавати закони Світу, споглядаючи періоди коловороту Місяця-Пастуха.

— Ви маєте на увазі місячні цикли?

— Кожна доба Пастуха має свою особливість, свій “характер”. Ці “характери” і досліджує Характерник... В міру пізнання цих особливостей людина *проганяє* свій Страх.

— Але ж відчуття страху — це відчуття внутрішнє, прояв нашої підсвідомості?

— Вірно, *страх криється в нас самих*. Він нагадує нам про пройдешнє та викриває наші вчорашні не виправлені помилки, наш “бруд”. Як тільки Сонечко-Захисник ховається за обрій, його змінює Пастушок, який царством своїх “характерів” викриває наші потаємні недоліки та спонукає до росту. Погляд Пастуха з зоряного неба починає відгризати наші “хвостики”, а це не вельми приємно... Тому й бояться Місяця: лякає його погляд, як око Вія, від якого нічого не сховається... Світ засуджує нас через око Пастуха... Страшнувало тобі — ти засуджений! Трохи, сильно, але засуджений...

— І це назавжди?

— Ні. Від осуду не сховаєшся, адже це те, що розумні люди нарекли Совістю. Але день божий допоможе тобі виправити помилки під захистом Сонця, і лише після повного “спокутування” своїх негараздів Страх покине тебе.

— Як я можу знати, що страх відійшов?

— Коли не будеш боятись Пастушка, коли стане він для тебе Чарівним Учителем. Коли не буде тяжких сновидінь, які стискають серце...

— І це реально можливо? Хіба можна позбутися страху назавжди?

— Це нелегко. Навіть дуже важко! Позбутися страху може лише той, хто має *щирий Набір*... Хто Прагне...

— А як проявляється таке прагнення, Діду?

— Питанням, хлопче. Ти *запитуєш*, тому що прагнеш пізнати відповідь. А прагнення виникає тоді, коли людина в “падінні”, коли вона спокутувала свої провини та прагне до росту, до розвитку свого Характеру. Коли перебуває у пошуках своєї Домівки, куточку, де буде мати Щасливу Долю... Це і є Прагнення...

— Добре, це я зрозумів. А от сили Пастух додає?

— Сила від Пастуха — особлива... Це не та сила, яку дає Захисник. Силу Захисника відчуваєш у дотику його промінців. Пастух же обдаровує Розумінням, але це не те відчуття, яке буває від Світла. Сила Пастуха — сила з Часів Давнини...

Вдень над землею злітає Пра-Сокил, Дух-Воля народу слов’янського...

Уночі споглядає за нашими снами та нагороджує добрими видіннями Пра-Сова, Дух-Розум наш слов'янський...

Дві Міцності, які вберігають наш Рід, наш Люд. Родовід...

— А яка з цих сил краща?

— Сила — це сила... Вона не буває ні кращою, ні гіршою. Вони *змінюють* одна одну, як день та ніч, і дуже добре для людини, коли вони в ній товаришують: Сила Сокола та Сила Сови, Воля та Мудрість.

— Та як їх подружити, Діду?

— В самому собі, сину. Вчора ти заприятелював з Сонцем. А зараз іди та знайомся з Місяцем...

Поєднай їх в собі. Зв'яжи вузликом Спорідненості!..

Біль Душі Людської

Під старезним розлапистим горіхом стоїть міцний та красивий, змайстрований дідом ще за молодих років, дубовий стіл. За цим столом наш хлопчина й запитує у діда про всілякі знахарські хитрощі. От і зараз вони сидять та про щось мову ведуть, а на столі — свіженький підрум'янений пиріг з маком, який так цінують істинні любителі української національної кухні.

— По доброму заздрю я вам, Діду. Про вас люди пам'ятають, щодня чимось смачненьким пригощають!

— Не так це все гладенько вимощено, як ти думаєш. Їх дари для мене — це книги, за якими я читаю їхні душі. Споглядати цей зовні чудний пиріг не так вже й легко...

— Чому? Ви що, об'їлись?

— Це добре, що ти жартуєш, та коли знаєш, що руки, які кропітливо творили цей пиріг, часто витирають з очей сльози болю, то сильно не порадієш...

— Вибачте, я ж не знав.

— Та ти нічого дурного не сказав. Не кожен здатен за цим витвором бачити руки творця, тим більш відчувати стан його душі... Цей пиріг спекла та принесла мені в подяку одна молода дівчина. Багато вона знесла болю, тяжко хворіючи... Та ти не лякайся, їж, смакуй! Від цього пирога тебе чорти не вхоплять!

— Та я й не боюсь. Тільки хотів би й сам щось відчути, але поки окрім бажання його швидше скуштувати, нічого не відчуваю.

— А навіщо тобі щось відчувати? Вона зверталась до мене, і її біль — на час лікування — це мій біль, синку... А до тебе це не має ніякого відношення, як і до будь-якої іншої людини. Лікування людей — як сповідь — справа інтимна... Та ти не вагайся, бери пиріг та насолоджуйся! Він свіженький...

Дід поринув у думки... Потім, тряхнувши всім тілом, так, як кіт струшує з себе краплини дощу, глянув на хлопця, посміхнувся і собі взяв шматочок.

— Діду, ми робимо те ж саме, що й з медом?

— Вірно, синку. З'їдаючи пиріг, ми наповнюємо силою руки того, хто його створив. А те, як ми його з тобою “зведемо зі світу” своїми ненаситними черевами, та наша з тобою подяка за таку насолоду наповнить серце тієї молодичі теплом та приємною втіхою.

— То нам потрібно з'їсти його до останньої крихітки?

— Як я здогадуюсь, для тебе це не стане великою проблемою.

— А ще когось пригощати можна?

— Звісно. Сам я не осілю з'їсти все, що мені дають люди. Я ділюся з тими, кому потрібно те, що я можу дати.

— А якщо людина викине те, що ви їй подарували?

— Дід досить старий для того, щоб напевно знати, з *ким* і *чим* можна поділитись.

— Та все ж, хочу знати, чи постраждає той, хто випік цей пиріг, коли стороння людина, яку ви пригостили, “проігнорує” вашу щедрість?

— Більше прикростей дістанеться мені: треба знати, кому і що давати. Але за законами Світу це шкодить і тому, хто створив той пиріг... Хай навіть трішечки, але зашкодить...

— Я хоч і запитую, але в глибині душі знав, якою має бути відповідь...

Хлопець деякий час сидів мовчки, про щось серйозно замислившись, і вперше за все знайомство з дідом “видав” у світ довгу промову:

— В моїй душі живе постійне відчуття нелегкої долі моєї Матері... Мені важко передати це словами, та те, як ви сьогодні дивились на пиріг, поринувши в тяжкі думи, мені знайоме... Знайоме не з чужих слів... Так, бува, виглядаю і я, молодий студент, який живе та навчається завдяки натрудженим рукам Матері та Батька... Приїду до гуртожитку, сяду, викладу на стіл те, що привіз із села: пиріжки, хліб, спечений в печі, сметану, сир, баночки з варенням... Дивлюсь на все те... Серце стискає якоюсь потаємною тугою... Я ще бачив сни, а Мама вже поралась на кухні, топила піч, готувала “торбину” для свого студента... А потім бігла на п'яту ранку дойти колгоспних корів... Дивлюсь, а серце тисне...

Це ж Руки Матері! Це Її Праця! Це Її Біль та Її Любов до Дитини!.. Не дай Боже! Не дай Боже хоч крихітці цього хліба пропасти! Я з'їм все це, я пригощу друзів, але не допущу, щоб душу Матері кинули у відро зі сміттям...

Зачерствів хліб? Прокисла сметана? То дарма! Я ладен з'їсти, лиш не скривдити Любов Материнську!..

Згадую, коли відчув це вперше... Я маленьким хлопцем мріяв про мопед і просив батьків мені його купити. Та одного разу Мама, порадившись з Батьком, вирішили дати мені грошей на те, щоб я сам купив собі той мопед. Я взяв ті двісті двадцять карбованців, іду в магазин, а вони, гроші, ніби говорять мені: “Зупинись, подумай, чи впевнений ти, що робиш вірно?”. Зупинився... Тяжко... Тяжкі то папірці, зароблені Батьком та Матір'ю... Вперше в житті я відчув, якими важкими бувають гроші. Тяжкі гроші, тяжкий труд наших Батьків!..

Але я таки купив той мопед. Та відчуття того дня залишились досі в моїй пам'яті... Ось сьогодні знову вони ожили. Ваш погляд дістався до сховів моєї пам'яті...

Згадав і службу в армії...

В пам'яті живі і посиочки з Дому Рідного... І листи, які зігрівали серце солдата та наповнювали силою і стійкістю...

Може, це й неважливо, та листи від Рідних завжди були в кишені біля серця... Нові приходили та заміщали вже читані... Свіжі Вісті з Дому лягали до серця, а від серця мандрували в речовий мішок...

Хлопець під час тієї промови свій погляд не відводив від столу, тому що подумки був не тут, за дідовим столиком, а там... В Пам'яті... І хлопець не бачив, як дідусь, Сивий Знахар, непомітно витирає сльози зі своїх добре загартованих Життям очей...

Трішки помовчавши, хлопець повів далі:

— Ось так, Діду! Вибачте, що розрюмсався тут перед вами... Ви мене підвели до цієї сповіді. Серце забажало пролити сльозинку, а тепер мені легко-легко. Дякую Вам! Мене вважають трішки замкненим, “некомпанійським”. Може, я сам про себе такої думки. Я люблю своїх Батьків, та не вмію це демонструвати, як це багато хто робить з дітей... Моя правда — глибоко в мені... Та й не кожному я відчиняю свої дверці... Ховається моя Правда, як равлик у своїй домівці, та по-іншому я жити не вмію...

Дід звівся, підійшов до хлопця і пригорнув до себе.

— Ти добрий Син! Щаслива та Мати, яка тебе породила. Непідробна щира Любов, яка не померкне з часом... Не всі серця так відчують...

Ти, синку, маєш таку Міць, про яку й не здогадуєшся. *Нема нічого міцнішого, аніж Щира Любов, Співчуття та Відчуття тонесеньких ниточок Світового Закону Спорідненості...*

Вони тихо сиділи під горіхом... Сиділи мовчки... Дід та Юнак... На небі вже красувався Пастушок, а вони сиділи, поринувши в думи...

Кожен думав про своє, та було в них щось спільне, те, що їх поєднувало:
Внутрішня Сповідь, Шлях до Сонця, Бажання бути Кращим...

Дихай Посмішкою

— Бачу, хлопче, що тобі кортить якнайшвидше поговорити про пряме застосування сил Природи в оздоровленні організму, але всьому свій час. Не треба завчасно заглиблюватись у цю науку...

— Я це розумію, тому більше не наполягаю. Тим паче мені так цікаво з вами проводити час, що я вже й не впевнений, чого мені більше хочеться: чи то знати методики лікування, чи, може, пізнавати Світ, а чи просто посидіти з вами та порозмовляти про всяку всячину.

— Мати в собі Силу — конче необхідно, синку. Без особистої сили не може бути жодних розмов про опанування мистецтва зцілення. Та чи мало сьогодні написано книг на цю тему?

— Сила-силенна.

— А чи багатьом допомогли ті поради, які даються в тих книгах?

— Гадаю, небагатьом.

— По-іншому й бути не може. Правити автомобілем відразу ж після того, як прочитав рекомендації по його управлінню, — чи це не самогубство? Те ж саме можу сказати й про лікування за рецептами із книг.

— Ви вважаєте, що самолікування не принесе користі?

— Якщо людина має досить внутрішньої сили, то допоможе все, що вона робитиме задля цього з вірою. Але коли хворий “на ладан дише”, при цьому хапається за першу-ліпшу рекомендацію зі страхом перед хворобою та без віри в цю методику — він дуже ризикує! Не можна напевно знати, наскільки таке самолікування шкідливе, але ризик зробити собі ще гірше — є.

— То як тоді сприймати ваші слова про силу доброго серця?

— Не забувайся, хлопче, будь уважнішим. Допомогти можна тому, *кого любить серце*. А от сила духу дає можливість більш широко використовувати цю силу серця. Та ще раз нагадую: не треба поспішати! *Уважно вчи кожен*

урок життя, сприймай кожну нашу бесіду як *сходинку* на шляху до Знань. І, не ставши міцно на першу, не поспішай бігти далі. Адже Життя ніколи більше не дасть тобі змоги повернутись в ту мить, з якої ти легковажно втік... Як би ти до цього не прагнув...

— “Двічі в одну річку не ввійдеш”?

— Не ввійдеш, та й немає сенсу це робити, адже Світ змінився... Можливість втекла, якщо урок Життя пролетів повз твої вуха... Найгірше на шляху Знань — неухважність та поспіх. Пам’ятаєш добрі казки? На шляху в Подорожуючого — то неприбрана піч, то деревце, що сохне, то зайчик в пастці, то джерельце замулене. Пройдеш, не допоможеш, не покладеш сил та душі в допомозі Світу жити та розвиватись — не чекай згодом доброї долі! А от коли будеш *уважним та співчутливим* до Світу, не лінуватимешся допомогти тим, хто звертається до тебе за допомогою — вони тобі в пригоді стануть! Казки поганому не вчать... Немає нічого випадкового в житті, синку. Все, все в цьому світі несе *або життя, або смерть*...

Дід трішки помовчав, потім продовжив:

— Я ще на початку нашого знайомства радив тобі після того, як прокинешся, виходити на свіже повітря та подихати ним. Ти це робиш?

— Не завжди, але таки слідую вашій пораді.

— То недобре. Це “дрібна деталь”, яка насправді дуже важлива, як ті маленькі прохання Світу про допомогу в казках.

— І чому ж вона така важлива?

— В *живій* та *мертвій* воді. Свіже повітря — як вода жива. Застояне повітря кімнати — вода мертва... Люди хворіють, коли дихають мертвим повітрям, коли живуть в задушливих кімнатах без доступу свіжого повітря. Ті ж, хто багато часу проводить надворі — оздоровлюються, міцніють та забувають про недуги.

— Це завдяки кисню?

— З киснем ми вбираємо в себе й Силу, “прану”, як говорять йоги.

— І в чому ж ця сила криється?

— Для тебе існує різниця між повітрям київського парку та подихом нашого лісу?

— Безперечно. Лісове повітря більш багате на домішки рослинного походження, особливі молекулярні сполуки, корисні для здоров’я.

— Ці речовини і є тією *силою*, про яку я тобі кажу. Вірніше, Сила в них *живе!*

— Ви говорили, що їжа є силою. Повітря — теж їжа?

— Вірно, наша “їжа” є багато в чому, синку. Синтез дає силу нашому тілу. Та й не тільки механічний синтез, не тільки хімічний, а ще й емоційний та ментальний. Все це — наша “їжа”.

— Механічна сила — та, яка входить у нас через фізичну роботу? А візьмемо, до прикладу, тисняву в переповненому автобусі? То теж буде їжею?

— Особлива “їжа” буде і в переповненому людом автобусі. Як зовнішня, груба, так і внутрішня, особливо “делікатна”. Ця тонка сила — в *терпінні та прийнятті своєї долі*.

— Та де там, Діду! Хіба стерпиш, коли не тільки тиснуть з усіх боків, а й “перли” видають такі, що й вуха в трубочку скручуються!

— В тім і є мудрість ситуації: ти маєш бути стриманим *незалежно* від зовнішніх обставин. У цьому — важливий тобі урок. Коли ти, синку, збережеш спокій в складній, напруженій ситуації — то той зовнішній “утиск” не буде для тебе руйнівним, а, навпаки, трансформується в *конструктивну силу*, яка ввійде в тебе та буде замкнена на “заступ” твого вольового контролю.

— І потім ту силу можна використати на користь собі?

— В тім-то й хитрість! Те, що спочатку було агресивним, дикою боротьбою “за тепле місце під Сонцем”, піддається *акумуляції* та подальшому *використанні* вже в конструктивній справі. І навіть в оздоровленні. В такому разі ти стаєш подібним до губки, яка вбирає в себе психічну напругу тих, хто тебе “стискає” своєю неконтрольованою агресією.

— Та чи не є це шкідливим фактором для тих, хто знаходиться поруч мене?

— Не шкідливо. Корисно! Адже той, хто тебе тиснув, не відчувши протидії, *заспокоюється*. Вірніше, ти його спонукаєш до спокою своєю рівновагою, “з’їдаючи” агресивність. В цілому ти починаєш контролювати ситуацію. Це щось подібне до щирої посмішки, яка здатна залагодити конфліктну ситуацію між людьми.

— Ви самі, Діду, користуєтесь таким методом дії на ситуації?

— Коли ти навчишся контролювати себе в критичних ситуаціях, то зрозумієш, що без цього просто неможливо жити вільно та щасливо.

— А чи є якась спеціальна техніка для відпрацювання в собі таких можливостей?

— Спокій.

— Стриманість?

— Стриманість живе на такій відстані від спокою, як день від ночі. Стриманість має гальмуючу структуру: але ж втримати гирю у витягнутій руці довго не зможеш. *Сила супротив сили — це не є спокій*, хлопче! Спокій там, де легко... Коли “тиснуть” в автобусі, треба не противитись натиску, а розслабити тіло та психіку, посміхнутись про себе, легко та щиро... Чим щирішою буде та посмішка до самого себе, тим більший рівень внутрішньої сили в тобі існує в даному проміжку твоєї життєдіяльності.

— Але ж є люди, які насміхаються над своїми проблемами. Вони теж мають багато внутрішньої сили?

— А чому ні? Посмішка, синку, якщо вона щира та поєднана зі *співчуттям* до тих, хто поряд, — наймогутніша Зброя Життя!..

— Почали з дихання, а дійшли до “давки” в автобусі.

— Все про Силу говоримо... Але й справді, треба повертатись “до наших баранів”. Я вже й сам забув, що хотів тебе підвести до “правильного” дихання. Тому що через дихання ми знайомимося зі стихією Вихору. А сила Вихору — то велика таємниця... Ніхто напевне не знає, як виникає Вихор, де “народжується” Вітер... Адже перш ніж народжується тіло, виникає Вихор. Перед виникненням планети — теж спочатку появляється Вихор... Оце так загадка! Багато можемо про це говорити, та все буде туманним... Адже Вихор не піймаєш в сітку!.. Він є початком та кінцем усього суцього... Коли ти ще “був в проєкті”, твоя мама та твій татко створили Вихор; і коли помирає людина, то тіло ще не вихололо, а Вихор поніс душу до Бога... Тепер іди та знайомся з цим паном, Вихором.

— Як це зробити, Діду?

— Вийди раненько на пагорб та й сядь на вершечку. Та сідай лицем до дихання Вітру. Привітай його подумки, як вітав Сонце та Місяць, і *сиди*... Відчувай його *подих*... Але не “переборщи”!

— А то що?

— Якщо “переситишся” силою Вихору — захворієш! Вихор — не прихильник жартів... З ним товаришувати — ой як нелегко... Небезпечно! Та скажу тобі тихесенько, на вушко:

Не завадить тобі знати, що на шляху до Знань небезпека чатує на нас на кожному кроці...

Чаруючі Небеса

На березі озера — багаття. Наш хлопець лежить на літній землиці, заклавши руки під голову та споглядаючи зоряне небо. Дід підтримує багаття, підкидаючи до його жерла свіжий хмиз.

— Коли вдивляюсь я в ці небесні візерунки, то виникає відчуття, ніби я *значно більший та ширший*, аніж насправді... Чумацький Шлях зваблює... Так і хочеться поринути в небеса та й розтанути там на якийсь час...

— То Нептун хоче тебе *заманити* в свої сіті...

- Планета?
- Якість, *сутність* планети. Він вбирає в себе світ тим, що навіює відчуття глибокої насолоди, забуття, “нірвани”, як зараз модно говорити...
- А із зорями теж можна товаришувати, Діду?
- Звісно, можна.
- Техніка та ж сама, як і з іншими силами?
- Та ж, тільки треба бути ще більш обережним. Небеса здатні відірвати тебе від Землі, і “пиши пропало”...
- А чому так?
- Коли людина надмірно чимось захопиться, вона тим самим сконцентрує в собі велику Силу. Та надмірність виводить ту Силу з-під контролю: Сила є, а керувати нею стає *неможливо*... Отут і попався! Ось тобі й сітка Нептунова! Не ти тепер керуєш ситуацією, а Сила керує тобою!
- Щось подібне до продажу душі дияволу?
- Так воно і є... В сліпій гонитві за Силою людина вимінює “душу” на “послуги” і тим *віддає* її в рабство.
- А як це віднести до зоряного неба? Яке в нім може бути рабство?
- Сила Світил — одна з найтонших... Вона “обворює” непомітно, сповільнено, лагідно... Як мороз... Легкі і приємні пута... І якщо не знаєш конструкції тих пут, то нелегко буде з них виплутатись...
- А ви знаєте тих, хто став рабом тих Сил?
- Усі їх знають... Таких не можна не знати, адже всі вони — *Великі*... Великі Праведники та Великі Тирани історії людської...
- Ви ставите їх поряд? Тиранів та праведників?
- Усе в світі в одному рядочку, синку. Усе в світі — гра Сил...
- Постійно ви говорите про силу. То що ж це за штука така, сила?
- Сила, синку, вона й у Африці сила... Сила — це *запас енергії*. В кого цей запас більший, того й називають сильним. В кого запас енергії менший — той буде слабкішим. Та тут є маленька “заковика”.
- Себто “сила жінки в її слабкості”?
- Оцінюють ступінь сили здебільшого тільки за фізичними параметрами, тому й виникає така, на перший погляд, нісенітниця... Коли ти кого-небудь образиш, то в таку мить ти здаєшся сильнішим за того, кого образив. Та згодом з вікна висотного будинку в тебе жбурнуть яйцем шибеники. Чи прослідковуєш ти зв’язок між цими двома моментами?
- Мабуть, щось є, якщо запитуєте.
- Певна річ, що є. Те, що ти вважав за силу, коли образив слабшого, супроти тебе й повернуло. Хто тут на коні? Не ти, хлопче, не ти! А *той, кого ти образив!* Хоч і яйце жбурнула “стороння” рука.

- То до чого ж тут той, кого я образив?
- Він *покарав тебе образою*... Він не діяв фізично, та використав внутрішню Силу. А образа — страхітлива зброя! Вона б'є непередбачувано... Але — справедливо!
- А той, “ображений”, знає про те, що мене покарав?
- Ні, не знає... Той, хто здатен ображатись, певно, не знає, що образа — це небезпечна зброя. Тому що коли він про те визнає, то зброя ця повертається *супроти нього* самого...
- От тобі й маєш!
- Все це в житті значно простіше, хлопче. Щирість — ось де істинна міць! А те, що надумане, нещире, хибне — завжди вдарятиме по тому, хто зводить тятину лука агресії. Захист не карається Світом. За напад обов'язково буде покарання.
- То де ж таки поділась “слабкість” як поняття? Адже завжди є ті, кого тисне сила: раби, голодранці, хворобливі, боягузи...
- Хто голодранець, згодом може стати працьовитим та жити в достатку, раб може розбити кайдани та знайти в собі волю, хворий здатен вилікуватись, а боягуз побороти свій страх... Де буде “переможець”? Хто він? Маятник хитається в різні боки...
- Але ж в якусь мить, в якийсь проміжок часу вони такі слабкі!
- Вони *на уроці*, вони навчаються! Їх вчить Життя, лупцюючи за помилки. А Катами стають приречені... Бути Катом — недобра, лиха доля, тому що Час згодом зробить з нього Жертву... А Жертві краще, тому що згодом Життя дасть їй в руки Зброю помсти... Так вони й крутяться в танку Часу... Доки хтось із них не “осилить” урок Життя та не *зупинить* занесену над головою супротивника Зброю помсти...
- І така ініціатива повинна йти від Ката?
- Шия ніжніша, аніж лезо сокири... Кат здатен відкинути сокиру геть від себе, та чи спроможна шия не підкоритись гострому лезу сокири? Кат, який викинув сокиру — вже не кат. Такою дією він *спокутує* свої провини перед Світом. Та й Жертва відтоді вже не жертва... Якщо відходиш від дзеркала — “відступає” і твоє зображення... Усі конфлікти можна вирішувати в такий спосіб; це одна з таємниць Мистецтва Жити...
- Залишиться поринути в обійми один одному та піти “обмити” примирення. Дід посміхнувся на дотепний жарт хлопця.
- Може, синку, підуть до шинку... Та дай Боже, щоб після такого примирення вчорашня Жертва не огріла свого вчорашнього Ката пляшкою по голові!
- То хто ж із них був неправим?

— А чи є щось *неправе* взагалі? Що є в Світі *неправдою*? Сам Світ? Ти вибирав собі матір та батька?

— Ні.

— І смерті своєї не вибиратимеш... Як не вибирав і народження. Немає жодного вибору, якщо дивитись “глобально”. Та й є вибір, якщо подивитись на деталь, яка не перший погляд здається дрібничкою...

— Нісенітниця...

— Слова та їх сполучення протистоять між собою, а от Істина — між ними “примостилась”. Сховалась між рядками... *Істина — між Небом та Землею. Її не пояснити ні словами, ні жестами... Вона завжди ПРОМІЖ...*

Одні — мовчать. Другі — речуть протилежне. Так Мудрі несуть ІСТИНУ...

Через Поле, через Гай...

Липневий ліс. Лісовою стежиною йдуть та про щось жваво гомонять дід і хлопчина. Куди ж вони прямують? Про що річ ведуть?

— Я веду тебе по цьому лісі для того, щоб показати тобі, як *треба накопичувати* Силу. Землиця — ще одна наша Захисниця, з якою теж слід потоваришувати. Адже, ступаючи по ній, ми *вбираємо* в себе її Силу.

— Будь-яке переміщення в просторі дає силу?

— Мабуть, так. Ходити планетою — корисне діло, синку!..

— А якщо бігати? Хіба біг не корисніший для здоров'я?

— Бігати теж корисно, та я раджу все ж більше ходити, аніж бігати... Хто в кам'яному вбранні стоїть в Києві на Контрактовій Площі?

— Самсон, Сагайдачний...

— А ще?

— Авжеж, Сковорода! Григорій Сковорода! Мандрівник - філософ!

— Вірно кажеш — Мандрівник-філософ. Той, хто багато подорожує пішки, — завжди сильна людина. Через ноги ми наповнюємося *мудрістю* — *сіллю* Землі... Сатурн — бог Часу...

— Чому ходити пішки корисніше, аніж бігати?

— Біг корисний, та треба спершу визначитись, чого ти більше прагнеш. Під час бігу людина *замкнена* в собі та нездатна легко сприймати вплив зовнішнього світу через свою сконцентрованість. Той, хто більше “занурюється в себе”, використовує *раніше* здобуту внутрішню силу. Та коли ти спокійно йдеш, твої очі — *споглядають*, ноги — *відчують рух*, ніс — *вдихає аромати*, легені —

дихають життям... Ти сповнюєшся Сили! Найповніше наше “харчування” Силою буде при нашій ходьбі, особливо там, де ти ще ніколи не бував...

— Тому паломники багато ходять пішки?

— Вони *знають, де треба ходити...* Та й не тільки паломники це знають... В нашій підсвідомості приховані сокровенні таємниці, які прагнуть *вирватись на поверхню* крізь наше неуцтво та нашу товсту егоїстичну шкіру... Тому навіть легкі прогулянки міськими парками — малесенький прообраз того ж паломництва.

— Та до чого ви згадали Сатурна, Діду?

— Сатурн — бог Часу, символізує Мудрість, Досвід... Він наставляє *обмеженням...* Коли людина обмежена зовнішніми умовами, вона починає звертати увагу на саму себе, на свою особистість, на стиль свого життя, аналізує пройдешне, і таким чином *бачить Бога перед собою...*

— В певному втіленні?

— Якщо людина чутлива, то в якомусь втіленні, якщо ж більш інтелектуальна, то в непримітних з першого погляду дрібничках.

— А якщо блукати по світу в гурті однодумців?

— То вже інша річ... Сили не наберешся... Дивись за дорогою, наступного разу підеш сам!

— А як далеко бажано ходити?

— Ти забагато запитуєш, а відповіді на твої запитання сидять в тобі ж!

— Але ж я можу помилитись!

— Та ніколи! Сам ти не помилишся, тебе можуть лише інші “помилити”. Навіть я... Коли ти сам себе запитаєш, то твоя ж відповідь самому собі буде *завжди вірною*. Вірною для тебе!.. Це закон.

— Тоді я говорю собі так: коли і куди захочу, туди й піду!

— Краще щоразу міняй шляхи своїх прогулянок, бо не матимеш максимуму Сили та Вражень.

— А ви ще подорожуєте таким чином?

— А що ж ми з тобою зараз робимо?

— Яка пора року для цього буде найкращою?

— Для мене — серпень місяць, літечко... Це місяць особливий: Сонечко *лагідне*, Землиця *щедра* та тепла, Зрілість та Сила дихає звідусіль... Та що казати! Сам збагнеш, коли підеш. Тільки затоваришуй зі Світом, і він тобі відкриє своє Обличчя, свою Сутність... Ти пізнаєш, які таємниці лежать у нас під ногами, яких ми завдяки своїй “лихоманці” та “гонитві за наживою” просто не бачимо... *Де питання, там і відповідь...*

— Я теж люблю серпень.

— Синку, синку, не гай часу! Зібрав би наплічник, кинув би туди пару помідорів та кусок хліба, сів би ранком на електропоїзд, та й гайда в ліси... Тоді й пізнав би, що таке радість в ногах!..

— Мені й зараз добре.

— Зі мною — це ще не все... Зі Світом тобі була б набагато приємнішою ця подорож. Бути на самоті — це бути на самоті. Ти зараз нічого не бачиш навкруг себе і з жодною сутністю не спілкуєшся душею... Ти ж слухаєш мене і думаєш про те, що я тобі говорю.

— То ця наша подорож не принесе користі?

— Знову непотрібне питання! Я ж *знайомлю* тебе з Умовами!

— З умовами?

— Тепер запитую я. Скажи, як треба подорожувати, щоб набратися Сил?

— Мудрість — сіль Землі, входить через ноги до голови.

— Далі.

— Сам сплю, сам гуляю.

— Далі.

— Спостерігати, прислухатись, вдихати, відчувати, смакувати...

— Далі.

— Не йти два рази одним шляхом...

— Це все?

— Кращий для цього період — літо.

— Не зовсім так... Кращі пори року та місяці підкаже Серце. Кожному — своє. А тепер дивись, я тобі покажу Космічний Хрест.

— В ньому особлива сила?

— Можливість *виразити свою спорідненість* зі Світом, прийняти його Закони.

— Ви це робите?

— Обов'язково, це певний ритуал. Своєрідна жертва-поклоніння Світові... Є в цьому дійстві щось *містичне*, і про це ми ще матимемо змогу поговорити. А зараз тобі треба потоваришувати з Матінкою-Землицею, щоб вона знала, що ти вже ходиш по світу *своїми* ногами.

— Техніка та ж?

— Дивись уважно, повторювати та пояснювати не буду!

Дід вийшов на пагорб. Уклонився на чотири сторони світу. Підняв догори руки та спрямував погляд в небо. Нагнувся до землі, пластичним рухом присів та ліг на неї. Лежав хвилин п'ять, потім повільно звівся на ноги, став рівно та впевнено, схрестивши руки на грудях...

Знову вклонився чотирьом сторонам світу, повторив жест небу, нахилився до землі, доторкнувшись рукою до трави, і так, як раніше, склав руки на грудях...

Деякий час постоявши, дід підійшов до хлопця.

— Все зрозумів?

Не було що відповісти, і хлопець кивнув головою на знак згоди.

— Важливий момент.

— В чім, Діду?

— *В напрямку Вихору*. Один — до Розрухи. Другий — до Відродження. Це дуже важливо!

Всеомогутня Дифузія

Сивий Знахар сидить за столом під горіхом. Перед ним на столі дві порожніх склянки та півлітрова банка.

— Доброго дня, Діду! У вас що, були гості?

— Ти це про порожні склянки? Це все для тебе, мій юний друже. Сьогодні я почну відкривати для тебе перші таємнички цілительства. Адже ти цього так довго чекав?

Дід взяв банку й подав її хлопцеві.

— Піди принеси чистої води та прихопи з клумби земляну грудочку.

Учень виконав завдання свого вчителя та сів до столу.

— Тепер дивись уважно.

Дід розділив воду з банки по двох склянках.

— Будемо вважати, що ці склянки — то люди. Вода в них чиста, люди здорові, зі свіжою та чистою силою. Та що буде, коли я ось так “забрудню” одну склянку.

Дід взяв зі столу шматочок землі та кинув його в одну зі склянок.

— Хвороба охоплює людське тіло, подібно до того, як ця грудка землі забруднює воду... Склянка з брудною водою стає для нас людиною *нездоровою*. Маємо двох: здорового та хворого. Здорового будемо величати Цілителем. А зараз побачимо, що станеться, коли Цілитель почне оздоровчий сеанс, наклавши руку на хворого...

Дід змішав чисту та брудну воду між собою, зливши їх в пусту банку та перемішавши.

— Зараз ти бачиш, що робиться з Силами під час оздоровчого сеансу...

Потім дід розлив воду по склянках.

— Що ми бачимо зараз? Які стались зміни?

— Концентрації порівнялись, в обох склянках однаково брудна вода...

— А ще що скажеш?

— Хворий став чистіший, аніж був спочатку.

— Вірно. Хвороба *розподілилась рівномірно* як по тілу хворого, так і по тілу Цілителя. І таке “твориться” завжди, при будь-яких контактах поміж людьми...

— І що далі?

— Хворому стає краще.

— Але ж Цілитель забруднився!

— От тепер повертайся до наших перших бесід. Завдання Цілителя — постійна турбота про свою чистоту та накопичення Сил! І чим вища майстерність Цілителя, тим скоріше він здатен *повертати себе до норми*, до ладу...

— Та все ж пацієнт не зовсім очистився!

— Так-то воно так, та коли ти повториш наш дослід багато разів, завжди змішуючи “тіло” хворого з чистою водою Цілителя, який постійно регенерує, то з часом такий хворий стане “чистим”, здоровим!

— Явище дифузії?

— Так, дифузія... Наший дорогоцінний інструмент, без участі якого не проходить жоден із безлічі життєвих процесів... І якщо ти пометитуєш над цим явищем природи, то наповниш себе багатьма цінними “відкриттями”.

— Тепер розумію, чому ви так довго не розповідали мені нічого конкретного. Вся річ у відновленні...

— Вірно розумієш: не вміючи відновлюватись — не сунь свого носа в Цілительство!.. “Лікарю, зціли себе сам!” — кажуть мудрі. В іншому випадку всі хвороби та лиха звальяться на твої плечі непомірним вантажем. Тому я й не даю тобі “готовенького” Знання, що “на тарілочки та з голубим обідком”. Без Захисту та Особистої Сили той, хто ступає в світ Сил — безпорадний самогубець!..

— Отакої!

— Коли людина суне свій ніс не туди, куди треба, особливо в Світ Знань, вона й гадки не має, що назад дороги вже немає, а попереду — безкрайні далі, сповнені пригод та небезпек...

— Але ж цікаво!

— Воно-то так, але й не зовсім так... Не так цікаво, як *життєво*... У світі Знань людина *живе*!.. Вона *усвідомлює* Життя, для неї страху вже не існує, ні безвиході, а є тільки Шлях, сповнений небезпек, який потребує пильності, уваги, обережності та самозречення...

— Страхом віє від таких слів...

— А з іншого боку це не більш ризиковано, аніж переходити дорогу у великому місті... Не слід лякатись Знань... Тим паче, коли ти цілеспрямований... Людина Знань подібна до альпініста... Шлях Знань — шлях Романтиків... Але сильних! Лякливим нема дороги в Таємничі Світи!

Та вернімося до склянок. Дифузія... Думай та спостерігай... *Дифузія навкруги нас*, нею сповнений Світ... Коли кладеш на що-небудь руку чи вітаєшся, коли мовиш слово, дивишся чи думаєш, коли йдеш чи то навіть спиш і бачиш сон — то все є дифузія... Обмін Силою... В цьому сіль лікування Знахаря, чи Цілителя, як тепер говорять...

Чому навчатись? — Навчайся *поновлювати* Силу. У цьому вся таємниця... Все інше — туман на очі... Рецепти? Згодом сам зрозумієш, що вони мають другорядне значення...

Головне — твоя особиста Сила!.. Усе в світі діє по тому ж принципу, який ми з тобою сьогодні розглянули за допомогою двох склянок, банки, води та шматочка землиці... Майстерність — в умінні те все *бачити*...

— Але ж Цілитель може й не очиститись від бруду, взятого у хворого, адже так, Діду?

— Може статись і таке.

— І що потім?

— Захворіє сам...

— А що робити, щоб не захворіти?

— Міра...

— Як пізнати цю міру, чим її “виміряти”?

— Міру знати неможливо, вона *текуча*... Треба завжди пильнувати, щоб вчасно почути “Стій, Хлопче!”, що линутиме з глибин твоєї сутності... Так можна запобігти лиху...

— А якщо не зосередишся і нічого не почувеш?

— До лишнього клопоту...

— Та як же почути це “Стій”?

— Кожен чує по-своєму... Не можу я тобі цього пояснити!

— Інтуїція?

— Нехай так.

— А ви цю міру чуєте?

— Я вже не маю міри...

— Себто як?

— Втрачаючи себе самого, лишаєшся й міри...

— Але ж ви є!

— Коли з кимось спілкуєшся. З тобою, наприклад. Але коли зцілюю людину — тоді мене *не існує*...

— Ви стаєте невидимим?

— Мабуть, так.

— Коли я підглядатиму за вами під час сеансу зцілення, я що, вас не побачу?

— Побачиш, та в ту мить я вже не зцілюватиму, тому що *відчую* твій погляд...
Ти повернеш моє “я” в тіло...
— Не розумію!
— То подумай гарненько, може, зрозумієш... Ви, молоді, талановиті... Тому й говорю тобі, що вірю в твоє розуміння... В молодість, у Завтрашній День нашої України...

Верблюжа Колючка

Край села — великий пагорб, з якого на багато кілометрів можна споглядати місцевість. Пагорб, на якому наш Дід знайомив нашого студента з Вихором та Землицею.

Вони і зараз тут: Знахар та Хлопчина...

Що роблять вони тут сьогодні, підслухаємо їхню розмову?

— Розповім я тобі, синку, одну байку про Характерника та двох козаків...
До Характерника прийшли два брати, Старший та Молодший. Старший вклонився Старому Козаку та мовив: “Вельмишановний Козаче! Я хочу стати наймогутнішим воїном. Тож прийшов до вас, щоб ви навчили мене володінню тілом та майстерності боротьби. За це я даю вам слово виконувати будь-яку роботу, яку лишень накажете!”

Опісля вклонився Молодший та й нічого не попросив у Діда.

“Ти нічого не хочеш від Сивого Характерника?” — здивувався Козак.

“Я прийшов, щоб бути помічником Братику, та й годі” — відповів Молодший.

Багато всіляких робіт загадував хлопцям хитрий Характерник, а вечорами та ночами тренував Старшого. Старший, виконуючи завдання, думав: “От тепер я буду непереможним Воїном!”. А Молодший насолоджувався дідовими завданнями, виконував роботу з охотою, сумлінно, а разом з тим розкривав потаємні сторони Дідової Науки...

Так збігали дні, тижні, місяці... Ось уже й час завершення Навчань...
Характерник підкликав до себе козаків та й мовив: “Я задоволений вами, хлопці. Кожен з вас отримає те, що хотів... Старший бажав Сили — буде йому Сила. Молодший нічого не хотів від Характерника, отримує Нічого.”

“Тепер я можу перемогти в бою будь-кого?” — зрадив Старший.

“Так, козаче!” — відповів Дід.

“Ану, Брате, давай спробуємо мою Силу на тобі!” — вигукнув Старший та намірився вхопити Молодшого і повалити на землю. Але тільки-но він

підійшов до Брата, як ноги його сковзнули, і він гепнувся на землю... Безліч разів намагався Старший підійти до Молодшого, що спокійно стояв, очікуючи, але так і не зміг — весь час падав на землю...

“Шановний Учителю, я не всіх можу побороти! Я не маю сили навіть наблизитись до свого брата!” — здивовано мовив Старший.

“Він вже не брат тобі, коли ти бажаєш його перебороти. Він — Ніхто... Його ніколи не буде для того, хто бажає вчинити йому зло... Ти хотів мати Силу, і маєш її. А Братик твій запросив Нічого, от і має Нічого... Супроти Сили є інша Сила, а супроти Нічого є Ніщо... От ти й не зміг наблизитись до Нічого...” Так відповів Характерник, лукаво всміхнувшись...

Дід подивився на хлопця і сам посміхнувся.

— Ви вважаєте, що я схожий на Старшого брата?

— Мабуть, *ти сам так думаєш*, якщо питаєш мене про це. Це твій внутрішній голос про те тобі мовить. І не дарма, адже не буває диму без вогню...

— Тоді кожен, хто прагне чогось конкретного, ніколи не буває переможцем?

— Ми вже про це говорили.

— Про Ката та його Жертву?

— Як Кат згодом стає Жертвою, так і Переможець згодом стає Переможеним... Але ж є ще Непереможний...

— Це Молодший брат?

— Той, хто *живе*...

— Та хіба той, хто має ціль в житті, не живе?

— Такі в більшості живуть в *надуманому* світі... Раціональна людина подібна до осла, на спину якого прив'язали палку, а на кінці палки приладили верблюжу колючку... Ослик, бачачи перед себе ту колючку, хоче до неї приблизитись, бо хоче їсти!, та їжа від нього “тікає” з тією ж швидкістю, з якою він намагається її наздогнати...

— То я вже не тільки Старший брат, а й ослик?

— Це вже добре, якщо ти усвідомлюєш свої вади. Коли ослик збагне, що колючки йому тієї ніколи не наздогнати, він *зупиниться*. А там, дивись, *пізнає*, що під ногами не лише колючки ростуть, а й смачна травичка, та й річечка тече, чисті води несучи!

Та й чому ти вирішив, синку, що бути непереможним так легко? Всі ми в чомусь схожі на того осла... Кожен має якусь ціль... Та й чи слід ображатись на дзеркало, бачачи з його допомогою бруд на своєму обличчі?

— Але ж є й такі, як Молодший брат, хіба не так?

— Є, та ще й немало. Серед люду таких зовуть “Іванами”... А цей Ванько завжди Царство в нагороду отримує! Ось так!

— Та то ж в казках.

— Казки — це саме Життя, хлопче. Життя в універсальних Символах. Тож не ображайся на те, що життя тикає тебе носом в особисту недолугість... Не ображайся, а пильнуй! *Вишукуй вади в собі* та знаходь можливості їх виправляти. І, виконуючи якусь роботу, думай перш за все *про те, що ти робиш*, і не відволікайся... Думай про те, що ти робиш! У цьому вся таємниця!..

— А чи можна навмисне думати про роботу, але потай мати якусь іншу ціль?

— І рибку з'їсти, і в крісельце сісти? Надурити самого себе? Ні, синку, себе не одуриш! Ти можеш затьмарити мізки будь-кого іншого, та тільки не власні... Знову повторюю: *Щирість — ось зброя Непереможного! Бездоганність в діях та помислах...* Такий часто може відійти від перешкоди, але ніколи не буває такого, щоб він її згодом не здолав. Непомітно для інших, але своє матиме... В тому його *внутрішня Віра та Честь*, його Бездоганність...

— А буває і “зовнішня” честь?

— Зовнішнє — лицемірство. Хоча часто схоже на правду...

— Та чому тоді так і не сказати: лицемірство!

— Людина частенько *сама себе не розуміє*, тому й вважає правдивим те, що таким не є... Адже за діями людей завжди прихована заздалегідь спланована потреба... Ціль.

— То чому ми не завжди знаємо її напевне? Чому вона прихована?

— Ми її відчуваємо, та *не хочемо* з тим погодитись. Ми хочемо завжди бути кращими, ніж є насправді... Ми часто соромимося навіть своїх фото... Нам здається, що ми кращі, аніж нам це демонструє фотопапір чи смартфон... Ми самі себе боїмося!..

— Боїмося?

— Авжеж! Адже коли ми визнаємо свої вади, то постає питання про те, щоб їх *виправити*. А для цього треба трудитись! Ми ж — істоти ліниві...

— Лінь — це наша нечесність?

— Я гадаю, що так... Людина сама від себе, та й від усіх інших, ховає своє обличчя, знаючи напевне, що воно потребує доброї “чистки”. Думає, що ліпше та простіше одягти Маску, аніж тратити зусилля та час на *Самовідродження*...

В Царстві Звіробою

Шляхом, що охоплює з обох боків невелике озерце, йдуть двоє — наші знайомі: Знахар та його дотитливий учень.

— Сьогодні ти маєш засвоїти правила знайомства зі світом Рослин. Тому зараз ми вирушимо на пошуки Володаря, який нам і розповість найнеобхідніше...

— Володаря?

— Звіробою — Володаря усіх лікарських рослин нашого краю. *Прозірника*, як його звали наші пращури.

— Та навіщо ж його шукати, адже він тут росте на кожному клаптику землі.

— Ти сам маєш *відчути* ту рослинку, яка бажає з тобою говорити.

— Тоді я виберу ось той кущик.

Хлопець вказав на великий кущ Звіробою на одному з пагорбів.

— Сьогодні тобі вирішувати, — мовив дід, і вони взяли курс на вибраний хлопцем кущ.

Підійшовши до рослини, дід та хлопець сіли біля неї.

— Перш за все, хлопче, ти маєш знати, що рослинки такі ж *живі*, як і ми з тобою, і *вміють спілкуватися* зі Світом. Тільки мова в них особлива... Завдання для Знахаря — *засвоїти* їхню мову. Тому той, хто прагне з ними товаришувати, перш за все повинен ставитись до них як до друзів, а то й ще поважніше, як до Вчителя!.. Царство Рослин може навчити багато чому! Чи не так, Володарю?

— А чому володарем є саме Звіробій, а не інша рослина?

— Для мене Володарем є Звіробій, а для тебе може бути й будь-яка інша рослина. Час мені дав збагнути, що найкращі для Сили та Оздоровлення — це Звіробій-Прозірник та його подружка Материнка-Душиця. Іншими рослинами я користуюсь значно менше... Раніше я використовував багато лікарських трав. Та чим більше досвіду, тим *простіше* та *могутніше* знаряддя в руках у Знахаря...

— Інші рослини слабші?

— Ні, всі вони сильні. Кожна рослинка має *свою*, особливу Силу. І Характерник має *свою* Силу, Знахар — *свою* травичку... Чи то декілька трав...

— Чому саме так, Діду?

— Ти що, вже забув, що з травками треба товаришувати? Чи ти сам здатен мати багацько вірних друзів?

— Та хіба це так важко?

— Вірних друзів не буває багато... Як і рослин для доброго Знахаря. Це *мій досвід* про те каже... Я впевнився в цьому за своє некоротке життя...

— Добре, то що ж я маю робити з цим кущиком?

— Що підказує серце, те й роби. Я певен, тобі подобається якась рослинка більше, ніж усі інші. Я, коли хочу потоваришувати з рослинкою, прошу в неї, щоб не образилась, коли я зірву з неї листочок чи квіточку. Місце “ранки” змочу слиною. Для чого? Для того, щоб твоя Сила загоїла ранку, яку ти

заподіяв власноруч. Потім, добре пережувавши листочок чи квіточку, я ковтаю той дарунок від Царства Рослин.

— І що це вам дає?

— Постійний зв'язок! Якщо свідомо з'їси частинку рослини — пов'яжеш себе з нею невидимими нитками: частинка душі рослини стає твоєю частинкою. Але робити це треба *свідомо* та з *добрим настроєм*! І тоді на будь-якій відстані ти матимеш з нею *зв'язок*, матимеш змогу користуватись послугами спорідненої з тобою рослини. Якщо, звісно, рослина погодиться з тобою товаришувати.

— А що, може й не погодитись?

— Може не тільки не допомогти, а й нашкодити тобі!

— І коли таке буває?

— Коли маєш користолюбний задум... Коли знайомишся нещиро, задалегідь знаючи свою користь від знайомства...

— І навіть коли з метою оздоровлення?

— Це залежатиме від мотивів. Якщо оздоровлюєш заради нагороди, то стережись! Тому що то вже буде Магія Нечистої Сили... Доки ти сильніший — рослина тобі слугуватиме, але як тільки заслабнеш — вона все припам'ятає!.. Якщо оздоровлюєш від щирого серця, задля самого Шляху Життя — небезпеки не буде, як і шкоди від Царства Рослин.

— Навіть від мухомора?

— Якщо добре товаришуєш з рослинами та *впевнений* в їхній вірності, то й від мухомора не буде лиха. Щирість — це наймогутніший Захист!

— А ще що мені слід знати про рослини?

— Треба *дякувати* їм за допомогу.

— І як це робиться?

— Потрібно завжди *берегти* рослини, будь-які рослини! Від травинки до могутнього дуба. Я величаю Звіробій Володарем, і є за що. Він дійсно має могутню цілющу Силу! То й подумай, що б робив ти, якби був хорошим та справедливим правителем і довідався про те, що ображають *твою* людину? Або ж твого молодшого братика?

— Я б став на захист скривджених.

— Так діє і Володар Рослин. Якби я без поваги ставився хоча б до однієї рослини, то не товаришував би зі мною Звіробій! Тепер ти розумієш, про що я тобі кажу?

— Але ж інші травники не дотримуються таких правил і лікують людей.

— Та чи мають вони добрі стійкі результати?

— Мають, Діду, мають...

— Не товаришуючи з Рослинами, використовувати їх Силу — це Магія Насилля. Дійсно, більш сильний може використовувати в своїх цілях слабшого,

та чи надовго? Я тобі не раджу цьому навчатись, тим паче йти таким шляхом по Життю!.. Це не тільки небезпечно, а ще й безглуздо... То таке було колись... Майбутнє — за Угодою... *Магію Договору, Силу Угоди — ось що ти мушиш в собі виплекати!*

— Епоха Водолія?

— Так, Епоха Партнерства, Братства на основах Довіри та Домовленості. Епоха пізнання Символів...

Ти кажеш, “лікують”. Та ти подивись: на книжкових полицках — море рецептів! Але ж кількість хворих не зменшується, а збільшується! Без товаришування та угоди з Рослиною не може бути стійкого оздоровлення, ось в чому я певен!

— Але ж хоч трішечки користі буде?

— Тільки в “матеріалах”. Ти поміркуй: коли на будмайданчик привезли будівельний матеріал, це ще не означає, що будинок зведено, чи не так? До матеріалів треба додати Силу та Майстрів! Хімічні речовини в рослині — це будівельні матеріали, а Життєва Сила — то майстри-будівельники. Рецепти лікарів та ліки в аптеках — лише будівельні матеріали. Потрібно пам’ятати, що вони не завжди можуть допомогти...

— Потрібна жива Сила?

— Так, необхідна *підтримка* з боку Живої Душі Рослини, тоді буде все так, як годиться. В старі часи *Знахарі знали, як лікувати*. А сьогодні нахапалися вершків та й вбачають себе “Целителями”... Усі пишуть книги, всі ведуть “школи”, всі все знають, а того не відають, що перш ніж зайти в дім, треба *постукати*, витерти бруд з взуття та *спитати дозволу ввійти!*..

— То ті книжкові рецепти не допоможуть?

— Ні, є й в них певна користь. Та лише тоді, коли не ворогуєш зі Світом. Але ж для більшості людей Світ — то ворог... І трави для таких не є товаришами...

— Чому ви так думаєте, Діду?

— Подивись на винищені ліси, на забруднені ріки та озера, на занедбані сади та поля, на порізану ножиками кору дерев, на ялинки, що після свят валяються на вулицях та у сміттєвих баках... То все *тихі сльози Царства Рослин*... Так людина паплюжить Матінку-Природу...

— І рослини образились на нас усіх?

— Ні, вони чесотніші за нас. Справедливіші... Вони ображаються на тих, хто ображає їх. Та на такому фоні “боротьби з Природою” навіть той, хто, не допомагаючи, лише *утримується* від завдання шкоди, — для них вже Добра Істота!..

— Навіть бездіяльність деяких людей для них є благою?

— Так, адже у цьому разі їхня бездіяльність — це *дія* стримування в собі агресивного та бездумного винищення Природи. Чи не так, Друже Прозірнику?

— Він вам відповідає?

— Авжеж.

— І як він це робить?

— Якщо погоджується, то я відчуваю *приплив* сил. Але якщо після запитання щось *тисне*, пригнічує, то це говорить про його незгоду зі мною чи з моїми словами.

— А я зможу так спілкуватися з рослиною?

— Спробуй — дізнаєшся. Але не зараз. Ми — в царстві Прозірника і говоримо тепер про нього, тому він використовує *мою* мову, щоб відповідати на твої запитання.

— То це не ви, а він відповідав мені весь цей час?

— Мені *легко* було нести тобі відповіді, тому я й *упевнений*, що говорив *не я*, а Він...

— Ця легкість завжди є критерієм правдивості?

— Так, завжди... Якщо щось проходить легко — це означає, що Сутність погоджується з нами, і ми не робимо нічого всупереч Матінці Природі.

— Як найдоцільніше використовувати рослини для оздоровлення?

— Та я ж уже казав тобі, хлопче! Потоваришуй з ними, не ображай їх, і вони тобі все самі розкажуть!

— Усе можна пізнати в бесідах із сутностями? І в це я маю вірити?

— Я тобі не “маніпулятор” ідеями, і кажу *те, що чую!*

— То тоді взагалі навіщо мені будуть потрібні вказівки із книг?

— Та вони й непотрібні тому, хто *чує* Світ! Адже “Мысль изреченная есть ложь”, — казали мудрі. Істина або в мовчанні, або поміж Двох полюсів... В книгах багато особистого, авторського, а насправді все набагато простіше...

— Та чи є якісь особливості у збиранні та приготуванні ліків з трав?

— Знову ти за своє! В рослин же й запитуй! Вони тобі скажуть, що твій настрій більш важливий, аніж час чи якась певна пора... І на те вони мусять погодитись! Тож запитуй у тих сутностей, силу яких бажаєш використовувати. Вони тобі все й розкажуть...

Хоча дещо я таки повинен тобі порадити:

Висушені в тіні трави зберігай в сухому темному місці в полотняних мішечках, бажано викроєних та зшитих твоїми руками.

При заварюванні трави чаї не слід пити тоді, коли вони вже зовсім вихололи; пий їх теплими. При повторному використанні заварки є Матеріал, та нема Сили. І це відноситься до будь-якої страви! Пам’ятай! Декілька раз нагрітий борщ вже не Борщ, а набір хімії... Сила від застоюного харчу — сила розпаду,

розрухи. Та ти вже знаєш, що є різниця між Живою та Мертвою Водою. Тому є Жива та Мертва Сила.

— І що це за така сила — “мертва”?

— Вірніше сказати, що то не сила, а її відсутність, своєрідна *пустотність*... Для того, щоб перетравити ту “мертву” силу, твій шлунок *витрачає живу силу*, і вже взаємодія тих обох сил дає щось корисне для тебе... Та слід пам’ятати, що Жива Сила підвищує Життєвий Дух, а Мертва — його відбирає. Тепер розумієш?

— То як ми можемо вірно знати, яких сил і скільки в себе “впускати”?

— Якщо ти не “тупий”, то *сам* це відчуєш, хлопче! Для цього потрібен знову-таки той самий “нюх” на сутності. Як бачиш, все зводиться до одного: важлива Угода, Домовленість із Сутністю! Взаємна!

І ще одна важлива “дрібничка”: бережливо постався до старого зілля! Ніколи не викидай ті трави, які вже “несвіжі”! А то Володар буде розгніваний!

— То куди ж їх діти, коли вони вже непотрібні?

— Найкраще — викупатись в такому запареному зіллі, використавши залишок сил з користю. Або ж прикопати їх під якесь деревце. Про це обов’язково пам’ятати! Якщо ти дотримуватимешся моїх рекомендацій щодо рослин, то цього буде досить, щоб бути *справжнім майстром* своєї справи! Будеш добрим лікарем!

— А якщо я буду використовувати ще й загальноприйняті рецепти використання трав?

— Якщо будеш з рослинами товаришувати, то така тактика — тільки на користь.

— Ще питаннячко: що станеться, коли мене рослини поважатимуть, а мого пацієнта — ні?

— Розумне питання... Дійсно, таке нерідко буває... Адже той, хто щиро товаришує з Природою, практично ніколи не хворіє... Та певен, Рослинка послухаються тебе і допоможуть тому, хто звернувся до тебе за поміччю. Допоможуть навіть тому, до кого не мають симпатії...

— Та чи це дійсно так?

— На те є умова; якщо така особа і надалі буде шкодити рослинам, то вони *повернуть* йому його хворобу, і наступного разу тобі вже важко буде вмовити Володаря допомогти такому дурневі!..

— А якщо така людина просто використає рецепт з книги, без благословення Цілителя?

— То тільки нашкодить собі. Отут-то Рослинка натішаться! Тут-то вони “віддячать” бідоласі за вчорашні кривди Матінки Природи. Це Закон! Під час візиту до Знахаря першорядне значення має *Благословення*. А рекомендація та

рецептура будуть помічні та корисні тільки при точному слідуванню рекомендаціям, без домішків особистої “творчості”, без зміни умов, рекомендованих Знахарем.

— А чим загрожує ця особиста “творчість”?

— Можеш не тільки не мати користі, а ще й нашкодити своєму здоров’ю!

— Отаке!

— Вдячність... Ти про Камінь уже забув, хлопче! Повага до Знахаря — то повага до Сил Природи. *А хто поважає Сили, тому вони допомагають.* Тому неповага до Знахаря прирівнюється до неповаги тих Сил, які з ним товаришують. Тому Царство Рослин *карає* тих, хто ображає їхнього Посланця — Знахаря-травника.

— Ну й каша!.. Прямо-таки політика з дипломатією!

— І сміх, і гріх, синку... Це тобі Світ Тоненьких Спорідненостей... Все ткано цими ниточками Спорідненості... Тому *ніколи нікого не ображай!* Ти повинен знати, що образиш не тільки тіло, а й всі ті Сили, які з цим тілом споріднені тими чудними Ниточками... І які Сили ховаються за малесенькою піщинкою — цього ми не завжди, більш того, майже ніколи не знаємо!

— То це страх? Страх перед життям?

— Ні, це Етикет... І Повага! Не слід вважати, що ми сильніші і розумніші за все інше в цьому світі. *Все у світі однаково важливе і водночас однаково пусте...* Я вже багато разів тобі про це говорив... Та до всього треба ставитися з Повагою!.. На жаль, для більшості таке твердження так і залишиться дідовими не почутими словами... Повага до Світу... Повага до Світу...

— Та чому ви так гадаєте, Діду?

— *Твої Знання — йтимуть за твоїми Помилками... То все попереду... Адже в постійній боротьбі за Життя і суть усього Існування, суть Руху... Руху, Змін та Часу... Час — Сатурн, мудрість від досвіду, від Помилки та їх зречення в собі самому. Сутність стрибає вище своєї голови... Дія через Бездіяльність... Так живуть Великі, тому що дуже Малі...*

— Сила — в слабкості?

— Орел-Воїн — це той, хто на Шляху до Знань!..

— *На шляху до самого себе...*

☁ ❁ ☁

Наодинці з Джерельцем

— Я дивуюсь, Діду, вашій витривалості. Я молодий, та все ж не встигаю за вами! Ми пройшли, мабуть, кілометрів двадцять, а на вас ні натяку на втому...

— Йди собі мовчки та *сприймай* Світ, то й сам не втомишся... Хоча втома — це саме те, що нам зараз потрібно.

— І далеко нам ще йти?

— Ні, скоро Він нас зустріне.

Подорожуючі спустилися з пагорбів, засаджених садами, в долину. Місце було мальовничим, на диво тихим, та здавалося зовсім безлюдним, хоч неподалік виднілось маленьке село. Дід та юнак йшли по руслу давньої річки: час відвів її початок набагато вперед, але краса долини залишилась.

— Та чи є тут де-небудь вода? Дуже хочеться випити свіжої водички.

— Подивись навкруги! Свіжо та зелено, незважаючи на те, що палить Сонце. Тому вода тут повинна бути, і це ти міг би вже відчутти. Адже якраз до Води ми з тобою і прямуємо... Там нас зустріне Господар цієї долини — Джерело.

— То ми йшли на зустріч з Джерелом?

— У тебе сьогодні буде добра нагода з ним познайомитись.

— А чому ви з самого початку не сказали мені про ціль нашої подорожі?

— Щоб *не мав мети*... Згадай про двох братів... До того ж втома від бездоганного пересування по світу — перший крок до Досягнення...

— Яким же буде наступний мій крок? Я вже стомлений і чекаю наступного завдання від Діда Знахаря.

— Наступним кроком стане твоє з Господарем знайомство. Та перш ніж знайомитися, треба очиститись. Ходіння пішки *стомило* тебе, виснажило, і тепер ти можеш більш якісно прийняти в себе “нові” Сили Природи...

— Це щось схоже на те, яким смачним для голодного буває сухарик? Та яким “ненависним” та огидним здається ненажерливому товстуну останній на тарілці шматочок пирога?

— Через піт ти виганяєш з себе “відпрацьоване”, а ноги при ходінні використовують старі запаси сил. Та от *враження від споглядання навколишнього світу* — це ті нові Сили, що заміщують витрачені на переміщення. Ось тобі й чергове доповнення до техніки руху... А ось і мій Старий Приятель!

Дід підійшов до Кринички, складеної з дубових тесаних дощок. Мовчки торкнувся до тих тесаних руками дощок, неквапливо та ніжно, потім зачерпнув долонею води та випив її...

— Саме зараз ти маєш познайомитись з Господарем долини, з Царем Вод. Я піду та спочину на травичці, погріюсь на Сонечку, а ти *поспілкуйся* з Ним, пограйся з водичкою та відчуй Характер Господаря... Якщо він тебе прийме — то матимеш корисного Товариша: Господар Вод щедрий на дари...

— А що, можна отак просто з ним потоваришувати?

— Якщо не має на тебе ніякого “компромату”, то так і буде. Та не балакай лишнього, йди до Води! А я — спочивати...

Дід пішов на сонячну галявинку. Хлопець спочатку поговорив з Джерельцем, а потім, випивши трішки води, присів на рюкзачок біля вибігаючого з Джерела струмочка та став милуватись грою малесеньких Сяїв, відсвічуванням сонячних промінчиків на кришталевих та напрочуд живих гребінцях танцюючих хвильок...

То було настільки приємно та звабливо, близько серцю хлопчини після такої довгої виснажливої подорожі, що він нічого більше не говорив ні Воді, ні Силі, та й навіть думати на хотілось! Він просто радів... легко та безпечно...

Дід уважно спостерігав за станом свого учня. Так, хлопець був приємним для Господаря Вод... Йому *розкрила свої обійми Сила Спорідненості*... Дід це побачив, тому не заважав хлопцеві навіть своєю пильною увагою, щоб не перешкоджати своїми думками спілкуванню Хлопця та Води... Щоб не порушити їхній Діалог... Дід перевів увагу на Сонце...

До вечірніх сутінків кожен з наших героїв набрався своєї насолоди, і вони знову “об’єднались” дорогою до електрички.

— Будемо йти мовчки. Поговоримо в потязі. А зараз для тебе важливо *помовчати*. Нехай враження знайдуть свої гніздечка в твоїй сутності...

Так вони йшли мовчки. І тільки в потязі хлопець сказав:

— Я, на подив, не відчуваю в собі втоми. Так легко несли мене ноги, що якби я сам цього не відчував, то ніколи б не повірив, що таке взагалі можливе!.. Хоч я й не познайомився з Джерельцем: мене здолала така втома, що я зачарувався грою води на Сонці, а потім взагалі заснув...

— Так то ж і було добре знайомство, хлопче! Твоя легкість, насолода та добрий сон — все це знаки того, що Джерельце *прийняло* тебе до свого Царства та показало тобі свої Скарби. Тепер ти можеш розраховувати на його постійну підтримку...

— Все так просто?

— Веселий ти хлопець! Це зовсім навіть не просто! Щоб мати таку довіру у Господаря Вод — треба мати Чисту Душу... А очистити Душу від бруду — ой як нелегко! Ти *заслугуєш* на те, щоб Води тебе любили. Сьогодні ти відчув вдячність від Вод... Коли тобі буде тяжко на душі, заслабнеш, ти можеш розслабити тіло, відпустити думки та пригадати ті миті, коли ти дививсь на Струмочок... Пам’ять буде тим місточком, який об’єднає тебе і Господаря долини.

— І це надасть мені сил?

— Так, в залежності від того, наскільки ти будеш здатен сконцентрувати увагу на пам’яті... Тільки нікому не кажи про те, звідки ти набираєшся Сил... Угода з

силою — справа *особиста*... Ніхто інший не повинен знати тих Місць, де твоя сутність знаходить Радість... Звідкіля ти маєш Підтримку та Захист...

— Щоб ніхто не зашкодив мені?

— І тобі, і Силам... Та це не головне... Відносини з Силами подібні до відносин чоловіка та жінки: ніхто “третій” не має стояти поміж них, окрім діток... Коли щось робиш, роби ніби як одним подихом... Одним!

— А як же цілісність?

— Це особливе поняття. Можеш змінювати місце свого фокусування уваги, але саму увагу не “розтрушуй” на другорядне... В іншому випадку не відчуєш музики руху, станеш незграбним, неладним... То вже й буде внутрішньою нещирістю, обманом...

Вода, синку, — наймогутніший очищувальний агент. Навіть не агент, а Сутність Очищення... Здавна про це знали й уміло використовували. Чиста джерельна вода — то вода Жива!.. В Знахарстві — добра сутність оздоровлення. І як напій, і як освіжувач тіла, його відновлювач... Я, коли тільки починав зцілювати людей, дуже любив після сеансів оздоровлення прати або мити посуд. Контакт з водою був і залишається для мене *найкращим* способом очищення від людських “негарздів”, до яких я завжди причетний через свою діяльність... Вода *регенерує* мій Дух...

— А пам’яттю про місця Сил користуєтесь?

— Зараз — ні. Чому? Намагаюся знаходити Сили в собі... “Не турбуй без причини...” Та й коли тебе вже признає Джерело, то в будь-якій калюжі ти Його бачитимеш... Як в Царстві Рослин, де будь-яка рослинка — частка ланцюжка Царства, і ображаючи будь-яку рослинку, ти ображаєш самого Володаря...

— То треба бережливо ставитися до будь-якої води та вологи?

— Якщо тече кран — треба його полагодити. Інакше Джерельце про тебе не дбатиме! Не лий води без потреби...

Бережливість — таємниця Сил. Той, хто випрямляє криві зірки, — не помирає від металу!..

Поміркуй над моїми останніми словами. Там дещо приховав для тебе хитрий Дід...

Сила — в Зерні

Дід сидів під своїм улюбленим горіхом. На столі перед Знахарем лежало яблуко. Побачивши те яблуко, хлопець зрозумів, що дід і на сьогодні приготував якийсь особливий показовий урок.

- Доброго Вам дня, Діду! Сьогодні, бачу, на мене чекає “яблучний” урок.
 - Як ти гадаєш, що найцінніше в цьому яблуці?
 - Ви вже говорили, що яблука добре знімають гарячку з тіла при застудах. Тому можна вважати їх добрими помічниками для цілителя.
 - Тож відповідай, чому саме так?
 - Гадаю, прохолода... Хімічні властивості, аскорбінова кислота...
 - Прохолодна Волога супротив Сухого Жару... Взагалі, при різних видах хвороб, які пов’язані із застудами, важливе вологе повітря.
 - Щоб легше виходили мокроти?
 - Так, тому свіже прохолодне яблуко — добра протидія лихоманці.
 - А груша, слива чи мандарин?
 - І то добре, та яблуко все ж краще... Тому що прийшло ще з Райських Садів...
 - Біблейське, райське яблуко?
 - Та все ж не про саме яблуко в нас буде розмова, а про те, що з себе ті яблука представляють!
- Дід допитливо глянув на хлопця.
- То що ж це таке є там в яблуці важливіше за свіжу поживну м’якоть?
 - Зерно?
 - Ось бач, знаєш, а дурника з себе корчиш. Сам розумієш, що вся таємниця — в зернятках. В них же й *ключик* від комори Сил... В них — задум Творця... Тому ті, хто знають потаємні сторони Світу, дуже бережно та шанобливо ставляться до Зерен...
 - З зерен вони черпають сили?
 - І сили теж...
 - Яким чином, магічно?
 - Зовсім просто: вони їх *з’їдають!* Але не так, як це робиш ти та більшість людей.
 - То як же вони це роблять, чи в них якісь інші зуби?
 - Скажу так: їхні зуби *терплячіші*, тому вони довго жувають одне зернятко і п’ють Силу з його соків.
 - То що ж тут такого особливого? Так багато хто робить!
 - А ти сам, мабуть, полюбляєш сидіти на ліжку, жувати бутерброд та дивитись телепрограму? Чи дід не вгадав твоєї “насолоди”?
 - Буває й таке. Хіба це не елемент життєвого щастя?
 - Я не засуджую такого “щастя”, але той, хто полює за Силою, насолоду знаходить в *бездоганності*... Не “жере”, а добре прожовує зернятко та смакує ним одним, може, хвилин зо п’ять!.. Вся увага — в зернятку... В зернятку, а не

- в телепрограмі! Тому те зернятко стає його частиною. А ще й Мудрості прибавиться!
- Хто довго жує, той довго живе?
- І довго, і розумно, відповідально!..
- Ви ж, Діду, казали, що мудрість заходить до нас через ноги?
- Через ноги та кістки! Щоб терпляче пережовувати їжу — потрібні терпіння та самодисципліна. А терпіння — то доріжка до Мудрості!
- Ось тобі й маєш! От тобі дідова наука! Ходи більше пішки та довго пережовуй їжу — і станеш мудрецем! От дива!
- А ти не став дідові театру! Спробуй, і зрозумієш, що не так це й легко, як ти думаєш! Але як би театральнo ти тут не “викрутасив”, все ж говориш істину: багато ходи ніжками та добре пережовуй їжу — і будеш довго та мудро жити. В прогулянках ти харчуєшся враженнями. До речі, це слово походить від слова “*вразити*”. А під час доброго пережовування допомагаєш тілу мати цінну матеріальну основу. Та ще й приєднуєшся до Царства!
- До якого царства, Діду?
- А тут, синку, вибачай! До цих таємниць ти ще поки не доріс.
- Чому так? Я ж хочу знати якомога більше інформації.
- Підеш по ниточці, а назад не повернешся... Це тобі як Мухомора з’їсти замість Опенька... Небезпечно, синку! Слабенькі ще твої ніжки та твій шлунок! Отож бо ходи якомога більше та жуй якнайдовше!
- А коли вже ніжки мої стануть міцними, ви мені про те Царство повідаєте?
- Коли прийде час, тоді й повідаю, а поки запитуй щось простіше.
- Добре, питання “на засипку”: чи можна вилікуватись од застуди всього одним яблуком?
- Дивлячись, наскільки *бездоганно* ти його використаєш. Якщо все зробити бездоганно, то можна й оздоровитись лише одним яблуком.
- І в чому саме та бездоганність полягає?
- Перша умова: *час*, коли з’їсти яблуко. Друга умова: добре його *розжувати*, про що ми тільки-но вели мову. Третя умова: ретельно та уважно *ввібрати в себе силу* Зерняток.
- І виздоровієш?
- Зерно дасть стільки Сил, скільки тобі необхідно буде для того, щоб повернути добрий стан здоров’я. Почнеш здоровішати... Поступово! Це тобі не “чарівна паличка”, якою махнув, та й маєш силу. Яблуко дасть тобі Напрямок. Напрямок до Здоров’я. Тепер зрозумів?
- Ніби так.

— Треба бути вже досить сильним, щоб допомогти собі лише одним яблуком. Тому ти таку дідову науку не використовуй в практиці, адже скоро матимеш лікувальну практику, чи не так?

— З наступного року буде й практика.

— От і кажу тобі, що користуйся тими методиками, в яких *певен*, але про дідову науку не забувай! Прийде час, і ти це оціниш! Глибше зрозумієш і впевнишся у дідовій правоті...

— Та я й не певен в тих методиках, яким нас навчають в інституті...

— То ти що, навіть не розпізнаєш три форми захворювання?

— Що то за форми, ану розкажіть!

— Розвиток, критична форма та “відступ” до одужання чи то до хронічної форми... Розвиток захворювання супроводжується погіршенням стану здоров'я. Що тут перш за все потрібно? Спокій, тиша, чисте приміщення та добрі умови. До всього цього — очистка: не їсти багато, але багато пити, бажано запарених трав'яних чаїв, щоб винести з тіла бруд та отруту, вивести нечисту силу... Та головне — це мало їсти, а то й узагалі нічого не їсти, особливо коли цього й не хочеться. До появи апетиту... *Анетит*, синку, це сигнал про те, що критична форма минула, і що організм прагне здоров'я!

Тіло вже *знає*, що йому потрібно для оздоровлення та для боротьби з нечистою в собі силою, і *потребує* Ліків. От тепер і слід дати тілу живу, чисту Силу! В нашому випадку — яблуко, спочатку м'якоть, потім — зернятка... Такий підхід швидко лікуватиме людину, вертатиме її до здорового діяльного життя...

— Або ж переведе хворобу в хронічну форму!

— Якщо не вивести всю нечисту силу та недостатньо внести Живої. В такому разі хвороба зачаїться.

— А що робити, коли дуже висока температура тіла? Це ж небезпечно!

— Люди розтирають тіло розчином оцту в прохолодній воді, або ж кутають в мокре простирадло та добре вкривають ковдрою. Холодний компрес на чоло... Добре випити чай з ромашки чи з запареною калиною... Та є ще одна хитра штучка! Ти де просушуєш прання, коли живеш в Києві?

— На балконі.

— Коли вносиш його в кімнату, відчуваєш свіжість та силу, що йде від нього?

— Мабуть, це відчує кожний.

— То і є Сила! Вона й буде добрим *рятівником* тому, хто лежить в гарячці. Потрібно взяти два махрових рушники та вивісити на підвір'ї чи на балконі. Потім одного занести і покласти біля голови хворого. Через кожні півгодини треба їх міняти місцями. Один буде віддавати хворому Силу Свіжості, а другий наповнюватись цією Силою... Чим частіше їх міняти місцями, тим скоріше наш хворий одужає! Тим скоріш втече нечиста сила...

— А чи не краще відкрити вікно чи балконні двері?

— І нагородити ослаблого запаленням легенів! Запам'ятай: ослаблу людину треба вберігати від холодних протягів та від переохолодження ніг! Волога — добре, коли в міру. А коли її забагато — то може страшно нашкодити. Все, що надміру — те є отрута. Я тобі вже це казав. Та дивись, не треба переїсти і яблук, а то буде отруєння... Не ганяйся за Силою, її не взяти силоміць!.. Краще прагни до Мудрості, в ній — Терпіння та Міра... Вона дає *Достаток*...

— То чого ж ви самі так багато про Силу говорите!

— Сила — необхідна на перших порах. Тільки з Силою й можна подолати Шлях до Мудрості. Без сили той Шлях не пройде. Але ж і надмірно “бавитись” полюванням за Силами — то є самогубство, бо вона хитра, сама спихне тебе в Прірву, тільки п'ятки мелькнуть...

Так що думай, будь обережним!

Учень та Майстер

— Діду, в чому різниця між учнем та майстром?

— В Необхідності та Ініціативі. Учень не повинен призначати ціну за свою роботу, а от Майстер зобов'язаний це зробити.

— Чому так?

— Учень не може знати напевне, як буде виконана робота, вдало чи ні, а от Майстер — *знає*. Учень ризикує нашкодити, Майстер — ніколи не нашкодить. Майстер діє бездоганно, за законом.

— Але ж і учень може виконувати роботу за тим же законом?

— Учень, який живе за Законом — то вже не учень, а Майстер.

— І як визначити ту межу, за якою учень стає майстром?

— Майстер не має внутрішніх сумнівів щодо своїх дій, він діє *бездоганно* з повною впевненістю у щирості своїх намірів та діянь... Учень такої впевненості мати не може, тому з певним *острахом* сповіщає “замовнику” ціну своєї роботи. Чому так? Тому що вирішує свої питання “методом тику”... Адже цілитель і його пацієнт пов'язані між собою Ниткою Спорідненості. Як ті наші Кат та його Жертва. Один — у пошуках здоров'я, другий — у пошуках ключиків до майстерності зцілювати людей... Але як тільки цей Ключик знайдено, то настає Критичний Момент. Відтепер не учень шукає собі Діло, а Діло *бігає* за тим, хто ще вчора був Учнем... Хто вміє — до того приходять! Затям це собі, хлопче... А хто не вміє, той вчиться! Сам розшукує для себе “кроликів для дослідів”...

— Але ж це небезпечно! Страшно потрапляти до такого учня під скальпель.

— А чи буває інакше? Таке життя, синку... Іншого не маємо... Знову той же Кат зі своєю Жертвою... Кому дано померти, той попадає під ніж поганого лікаря... Чи то під “отруту” необачливого терапевта... Та не святі горшки ліплять! Прийде час, і Учень, завдяки прагненню до досконалості та терпінню в науках, стане Майстром. І тоді він буде пишатись своєю Долею. Долею Спасителя...

— Як хірург Амосов?

— Є в Амосова чудова книга “Думки та Серце”, де він дає відповідь на твоє запитання. А ще Булгаков... Життя істинного Лікаря — нележке...

— Але ж до чого тут те, що Майстер сам повинен визначати ціну за свою роботу?

— Про це ти повинен був сам здогадатися, хлопче. Чи то мої уроки пролітають повз твої вуха? Платня — то жертва. Коли ти ще учень, то між тобою та твоїм пацієнтом виникає *обмін силами*; ви один одного підсаджуете на наступну сходинку Життя. Ти віддаєш своє здоров'я, він же повертає тобі досвідом та вмінням. Майстер — *самодостатній*, і він більше не чекає ні досвіду, ні вміння, адже вони вже є часткою його сутності!.. Тому він надає свої сили потребуючому в обмін на його майно, яке є певною жертвою. Майстер *бачить* степінь захворювання людини і може *визначити рівень необхідної жертви*, якої буде достатньо, щоб людина змінила життя на краще.

— Це я розумію, але якщо учневі дають платню, то що робити?

— Як дають, то бери... Якщо тобі що-небудь дають із власного бажання, то таке завжди слід брати не вагаючись, адже це потрібно перш за все *тому, хто дає!*

— І навіть коли це дуже коштовна річ?

— Хоч половина царства! Бери й не вагайся! Зумій лише добре розпорядитись тією річчю.

— Це так важливо?

— Ми вже про це говорили. Доброму фахівцю не обов'язково тримати руку над хворим, чи то втирати цілющий бальзам. Він *здатен допомогти, лише прийнявши дар*. А завдяки правильному, розумному використанню того дарунка-жертви він здатен зцілювати людину на будь-якій відстані, отак!

— Це телепатія?

— Про телепатію ми поговоримо іншим разом. А над тим, що я тобі щойно сказав, подумай. На базі моїх пройдешніх уроків ти *сам здатен відповісти* на своє запитання. Хоча...

— Знову якийсь фокус?

— Фокус в тім, що степінь подібної допомоги залежатиме від особистої Сили того, хто використовує такий спосіб дії. Та ми ще про це будемо багато говорити, синку...

— А як ви ставитеся до того ж масажу?

— То добре діло! Якщо масажист має любов до людського тіла та виконує роботу з бажанням — результат завжди буде вражаючим!

— А якщо пацієнт не подобається масажисту?

— В кращому випадку — не допоможе. А то й нашкодить!

— А сама техніка масажу має значення?

— Звісно, та все ж емоційний стан масажиста тут важливіший... *Треба любити тіло...* Хороший масажист — це Скульптор... Він не тільки “мене” тіло, він його ліпить... Виліплює Здоров’я та Красу... Він здатен не тільки оздоровити, але й поліпшити, удосконалити тіло свого пацієнта.

— І це реально?

— Якщо любить Тіло, то реально. Добрий масажист — це Скарб! І з цим погодяться всі, хто відчув на собі силу та ніжність таких рук... Хороший масажист — це і Скульптор, і Актор, і Душа...

— Ви так високо цінуєте масаж?

— Адже через цю процедуру до тіла входять Дідові Бальзами. Я ж, як-не-як, Посол від Царства Рослин. І тому Дідові Бальзами в добрих руках — велика Міць!

Дай Боже тобі, хлопче, “погладити” рукою Світ Тонких Сил, і тоді ти зрозумієш діда, і побачиш, відчуєш, яка чудова Душа Людська в своїй Щирості та Довірливості...

Людина насправді значно краща, аніж можна про неї подумати, вперше побачивши... Та й не дарма кажуть, що створена Людина по Божій подобі!..

За своє некоротке життя я, синку, не зустрів ще жодної людини, за “маскуванням” та “накипом” якої не узрів би відлуння Щирої та Благодатної Душі...

Звісно, те відлуння буває дуже кволим, заглушується мішками нечистот, лінощів, заздрощів, злості та лицемірства, але воно є!, воно вибивається на світ божий! А якщо воно є, то є й можливість *звільнити* йому дорогу, очистивши від Неуцтва та Злості!

— Не вірю, Діду! Яка ж людяність була в глибинах фашистських катів?

— От і думай, хлопче... Не так все гладенько... Є ще Дух Справедливого Суду... Не спіши з висновками... Подивись, як проростає зернятко. Та чи знайдеш ти де Зерно, яке випустить Пагін і Корінь, не знищивши свою цілісність?

Смерть, синку, — то є продовження Життя в новій якості... Світ Справедливий... Не заплутуй себе філософіями, а краще *придивись* до зернятка: *помирає зернятко, а народжується Колосок!..*

То ти назовеш землю “інквізитором”, який згноїв зерно та зростив Колос?

То ж думай, синку, та вчись! Вчися все робити *щиро*... Не “хіміч”, не плети сіток, не тікай від Дня і Ночі, а *споглядай*...

Научайся бачити Світ навколо себе...

Інструмент — Продовження Руки Майстра

Знову бачимо діда під своїм горіхом та з різцем в руках: дід щось творить...

Ще з молодих років здружився дід з Різцем, і час не затьмарив їхніх добрих стосунків.

— Дивлюсь я на вас, та й слинку ковтаю, хочеться й собі щось створити. Може, дасте, і я спробую щось “викроїти” з дерева.

— Зачекай, зараз я принесу тобі різця.

Дід пішов до сарайчика та повернувся із залишком від кухонного ножа, поїденого іржею та зламаного навіпіл.

— Зроби з цієї “заготовки” різець та й твори на здоров’я.

— Я гадав, ви дасте мені справжнього різця, а ви з мене наспіхаєтесь.

— То, може, ще й вирізати за тебе якусь фігурку? Ні, хлопче. Майстер *сам* готує собі Інструмент!

— Та я ж не майстер.

— А навіщо тоді до мене прийшов? Вчитись чи балуватись?

— Слухаюсь та «повинуюсь»!

— Отак буде краще. В майстерні знайдеш лещата, рашпілі та точильні камені.

Хлопець за годину впорався, сів біля діда і почав “порпати” своїм “різцем” березову паличку.

— А чому Майстер мусить сам готувати собі інструмент?

— *Інструмент — продовження руки Майстра.* Тому він мусить бути *рідним*, близьким до свого господаря, і ніхто з сторонніх не повинен до нього торкатись! Майстри не люблять, коли хто-небудь чіпає їх інструмент!

— Чому так?

— Для Майстра його Інструмент — *живий*. Тому він бережливо ставиться до нього, з пошаною та повагою... Та чи може будь-хто інший до нього так ставитись?

— Як до ліпшого товариша?

— Як до товариша, а то і як до рідної дитини. Тому й не хапайся за чужі інструменти, як би тобі того не кортіло, тому що можеш нашкодити!

— Тепер розумію, чому водії автомобілів не люблять, коли хтось чужий сідає за кермо...

— Кожен Майстер шанує свою Зброю...

- Інструмент — це Зброя?
- І Зброя, і джерело Сил... Для чого, гадаєш, я ріжу цей кусок сухої деревини? Для того, щоб жити! Для того, щоб спілкуватися з Деревом, обмінюватись думками, виводити з себе свої наміри, втілювати задуми та спочивати душею... Інколи — навіть для сповіді...
- Але ж ви по ньому ріжете!
- А так пропало б у канаві, чи згоріло б у плиті... Може, краще цьому кусню деревини стати шаховою фігурою?.. А, може, і в канаві від нього буде не менше користі...
- А що в канаві?
- Та ти ж студент! Сам маєш знати, що в канаві ця гілка годувала б мікроорганізми, коріння живих деревець чи то міцелій грибочків, збагачувала б ґрунт... Хоч круть, хоч верть, а все ж буде смерть!.. Куди не поверни, і кругом буде користь...
- Як і від війн?
- Від війн — теж своя користь... Та не забігай так далеко, повертайся до Різця, хлопче. Адже різьблення по дереву поєднує дві сили — Царство Рослин та Царство Металів... Синку, синку! Дай Боже тобі це зрозуміти! Коли згодом навчишся гострити Різець каменем, коли зробиш з нього бритву, тоді й наблизитися до Царства Мінералів!.. А якщо зможеш увійти в глибини, то пізнаєш і таємницю Леза... Чув про Дамаську сталь? - Та будь обережним, не порань руки!
- А якщо поранюсь?
- Тоді думай, шукай помилку!
- Рівняти старі гвіздки?
- Так, рівняти гвіздки і не розкидати без користі металічних предметів... Бо інакше Володар Мінералів не дасть тобі перепустки до свого Царства!..
- Як в казці, як казкар мовите...
- Що казка, що життя, для діда вже нема різниці, хлопче... Тож знай, що той, хто *випрямляє криве* та з *непотребу створює користь*, в пошані у Володаря Мінералів, а то добрий дарунок від Світу, повір мені! Тому не зупиняйся, коли маєш добре Лезо, йди далі... Шукай Деревину! Не вбивай живого, а йди на пошуки *сухого*! А то ще Володар Рослин тебе покарає, коли не послухаєшся діда і зріжеш живе деревце!
- А як він може мене покарати?
- Забере Силу... Тому шукай сухі дерева, “почиваючі”. Коли з “почиваючої” деревини ти виготуєш щось потрібне в житті, то цим *оживши* ту деревину. І за таку роботу Володар Рослин буде тобі вдячний! Це як цілительство...
- Ви таким чином зцілюєте і людей, і рослини?

— Та ще й метал, синку. Ти вже встиг про це забути.

— А як же метали можна оживити, адже вони завжди “мертві”?

— Ти працюй і спостерігай! Коли лезо Різця створює певний образ, воно поєднується з тим образом, стаючи *Провідником* між Матеріалом та Задумом Майстра. Тепер втямив?

— То що, і мій сьогодні створений Різець теж оживає в моїх руках?

— Він стає частиною тебе самого...

— Тоді те ж саме можна сказати про будь-яку річ, яку ми тримаємо в своїх руках.

— Звісно, так. Все, з чим ми контактуємо, стає провідником нашого Задуму в Життя.

— Тому й можлива психометрія?

— Тому можливе саме Життя! Та знову ж, не спіши поперед батька в пекло, краще *відчуй* Деревину та потоваришуй з нею.

— А яка деревина вам більше до вподоби, Діду?

— Хитрувате питаннячко ти мені задав!.. Та мені подобається будь-яка деревина... Я ж не ділю світ на “подобається” чи “не подобається”, тому й не можу тобі відповісти на твоє запитання... Люблю працювати з Березою та Горіхом, але повторюю: я їх не виділяю! Так само, як і не раджу думати, що виділяю Звіробій серед Трав... Просто вони мене *шанують*... Тому я спілкуюся з ними частіше, ніж з іншими сутностями Царств... Але я не виділяю їх! Для мене все в цьому світі однаково важливе, чи то однаково пусте... Ось тобі й дідова Загадка!..

Дід сидів та про щось думав... Хлопець більше нічого не запитував, вважаючи “урок” на сьогодні завершеним. Та Знахар знову мовив.

— Вір мені, хлопче, але й не вір... *Любити чи не любити, що це таке? Той, хто скаже “не люблю”, може мати до тебе більше душевного тепла, аніж той, хто скаже, що любить тебе... Суворість — це не є холодність... В суворому серці часто криється Велика Любов; тому вона й криється, що не кожен здатен її зрозуміти та не скривдити, тим більше, якщо це любов Сивого Знахаря... Я вже казав тобі, що образа — могутня зброя!..*

Тому, синку, Старий і ховає свою любов до Світу, щоб, боронь Боже, її не скривдили, а то... Біль Старця — то Біль Землиці!.. Сила за нею — неміряна, рушійна, руйнівна... Тому й треба Дідові витримка, щоб не зруйнувати Світ!.. Завжди поважай Сивину та Старовину, синку...

Дід звівся, “хруснув” кісточками, витягнувшись, як молодий бравий кіт, та й рушив до хати, залишивши хлопця під горіхом думку гадати та Світ Тонкий пізнавати...

Вчись БАЧИТИ Життя

На лісовій галявині сидять дід Знахар та його учень. Студент трудиться, вирізає щось різаком на березовій паличці. Ось свічка... Ось голова Птаха з гілкою в дзьобі...

— Що ти там витворяєш, ану покажи дідові!

— Та я й сам не знаю, що вирізати... Ось вийшла свічка та голова птаха...

— Мав би ти Силу, то *бачив* би у своїх роботах значно більше, ніж бачиш зараз...

— Ви це про що?

— Людина в творіннях зображає свою Долю... У символах, які виходять із сутності — Минуле та Майбутнє. А “теперішнє” — у твоєму нерозумінні, але певному *відчутті* свого Майбуття...

— А ви мені можете розтлумачити те, що я тут сьогодні “надряпав”?

— Не спіши, синку. Час сам тобі все те розтлумачить... Але ж тобі сподобалось спілкування з Дервиною та Різаком?

— Ще й як! Це заняття мене таємниче зачарувало...

— Дерево хоче тебе викрасти...

— Як колись Вітер на пагорбі?

— Все, що зачаровує, має ціль *викрасти*, заманити в свої Володіння та затьмарити так, щоб ти вже не знайшов шляху до рідної неньки!..

— Щось схоже на наркотик?

— Тому будь обережним!

— Але ж ця частка дерева вже “нежива”!

— Зараз вона не жива, але ж певний час минулого вона була живою і зберігає себе в Пам’яті... А коріння цієї берізки, можливо, живе до сих пір!.. Та ж Пам’ять! Пам’ять, синку, не помирає...

— Це ви про що, Діду?

— Я про те, хлопче, що ця Дервина, над якою ти твориш свій задум, має Пам’ять. Пам’ять про своє минуле життя та про свої корені... От Характерники це добре використовують, тому й витворяють всілякі чудеса!..

— І як же вони ту Пам’ять використовують?

— Так, як і ти... Тобі приємно, деревина тебе зваблює, приносить насолоду, а тим самим ділиться з тобою своїми спогадами... Таким чином можна й оздоровлювати людей... Або ж знищувати ворогів, як те робили Характерники...

- Вирізуючи символи?
- Не тільки. Там, де лежатиме твій “витвір”, буде й галявинка теплоти та життєдайної сили.
- І ця “галявинка” допоможе хворому?
- Звісно, якщо нестиме *теплу* Силу.
- І може повністю вилікувати?
- Це, синку, залежатиме від твоєї здатності поєднати Різак та Деревину, здружити їх між собою. Та оживити!
- Але ж це важко!
- І важко, і не важко... Якщо ти з задоволенням створив ту річ, то ти вдихнув у неї життя.
- Але якщо мені зробити це було нелегко?
- Таке буває тоді, коли ти не зміг їх поєднати між собою або невчасно до них наблизився...
- А як ще можна використовувати такі “саморобки”?
- Як зброю та як талісмани.
- Як саме?
- Туди тобі свій носик ще ранувато сунути, хлопче! Про це розмова буде ще не скоро...
- Ну добре, але тоді скажіть мені, Діду, чи то є яка користь в набиранні сил від дерев, коли люди стають спинами до стовбура та споріднюються з ним?
- А ти як гадаєш? Чи не таким же чином ти потоваришував із Джерельцем? Так люди набираються від дерев вегетативних сил.
- Теж по принципу дифузії?
- Як і все в цьому світі... Прямий контакт з деревом, чи то руками, чи то спиною, — найкращий спосіб запозичення Сил. Тому й методика лікування накладенням рук — найбільш дієва та найбільш ефективна в лікуванні багатьох захворювань.
- Та коли ж ви мені вже почнете про це розповідати, Діду?
- Не спіши, життя саме вирішить, *коли і що* робити.
- Добре, зачекаю... Але що мені краще робити: спілкуватися з Дервиною через Різак, чи краще “обіймати” дерева?
- Як тобі краще... До чого лежить серце... Але ти мусиш знати одну особливість: деревце ділиться силою тільки влітку, не бажає робити цього весною та осінню, а зимою!.. Боронь Боже!
- Чому?
- Що б ти сказав старому діду, якби він розбудив тебе серед ночі для того, щоб розповісти свіженький анекдот?
- Зима — це ніч?

— Про це тобі слід добре пам'ятати! Коли я ще був таким, як ти, то багато спілкувався з деревами. І ось одного разу взимку, раненько піднявшись з ліжка, вийшов на двір та й підійшов до свого горіха. Ну, думаю, привітаю деревце та поспілкуюся з ним. І тут!.. Воно заговорило! “Стій, — мовило дерево, — не буди мене!” Я аж заляк... Та втямив, який Урок дало мені те дерево, а я ж намагався “вчворити” таку дурницю! Я збагнув, що мій дотик підняв би Силу дерева від коріння до стовбура. Але ж корінь береже Силу від холодів! Я пішов би в теплу домівку, а корінь втратив би частку своєї Сили, яку він береже для весняного пробудження та зростання...

— Але ж ви б стали сильніші, перейнявши силу дерева?

— Ні, синку, таке роблять лише нечисті силою... То є Магія Насилля. Але оскільки для мене приємніше товаришувати з Царствами, то я не маю права шкодити їм, порушуючи закони їхніх Володінь.

— А якщо людина не знає тих законів?

— Тоді вона не знає й істинних причин своїх хвороб та злиднів. Такі люди *випадкові* для Царств Природи і ніколи не мають від них підтримки.

— А зашкодити таким людям Царства можуть?

— Якось цілеспрямовано, може, й не зашкодять. Але, йдучи лісом, можеш заблукати... А чи знайдеш вихід? Якщо сильно нашкодив Світу — то ризикуєш і не вийти з того лісу!

— Щось не віриться мені у ваші байки!

— Тому ти ще й *не живеш повним життям*, що не віриш! *Не бачиш* навколишнього Життя! А Життя, синку, воно *скрізь*! І *завжди*! І *в усьому*! Усе сплетене тонкими ниточками Спорідненості!..

— Ви часто говорите про ці “нитки”, що ж це за штука така?

— А ти подумай, мізки напруж, яка спорідненість між такими явищами: “стусан” під бік, електродвигун, атомний реактор, сновидіння та думка. Це тобі “домашнє завдання”. А тепер іди та знайомся з Деревом. Літо — найкраща для цього пора.

— Яке дерево порадите?

— Це *твій* вибір, хлопче. Я тобі тут не порадию!

— А чому весна та осінь небажані для знайомства?

— Ти — майбутній лікар, і про таке запитувати соромно! Весна — це ранок: Деревце прокидається від сну і потребує Сил Сонця, Вологи та Тепла. А осінь — час підготовки до сплячки: Деревце стомилось і не бажає, щоб його турбували.

— А є якась метода, яка забезпечувала б постійний зв'язок з деревами?

— Добре запитання. Весною допоможи їм збутись засохлого гілля, звільни від рослин-паразитів. Восени в жодному разі не згрібай впалого листя! Воно є

ковдрою для коріння, а весною, перегниваючи, — поживою для гілля та листочків.

— А взимку?

— Взимку — плоди й кісточки з плодів, сушені трави. Це своєрідний “телефонний зв’язок” в Часі... А ще — пам’ять!

— Як я пам’ятаю те Джерельце?

— Пам’ять про *Місце, де було Добре...*

— І ці простенькі поради при їх використанні забезпечать мене необхідною Життєвою Силою?

— Не дивуйся, хлопче. **Все Істинне — завжди просте. В тому й Таємниця: Перлини Життя лежать у нас під ногами...**

Людське Невігластво дере свого носа догори, а за тим задраним носом нічого не побачиш, і те не знатимеш, що під ногами — **ЖИТТЯ!..**

Життя, сповнене як Загадок, так і Розгадок, як Трудів, так і Задоволення їх результатами та врожаями, як Поту, так і Радості, як Перешкод, так і Досягнень!..

Тепер іди та Живи! Здіймай погляд в Небеса, але й Землиці не цурайся!

Бо ж ти Її Син, Її НАДІЯ і ОПОРА!..

До зустрічі з Дідом в наступній книзі «Нитки Спорідненості»